

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

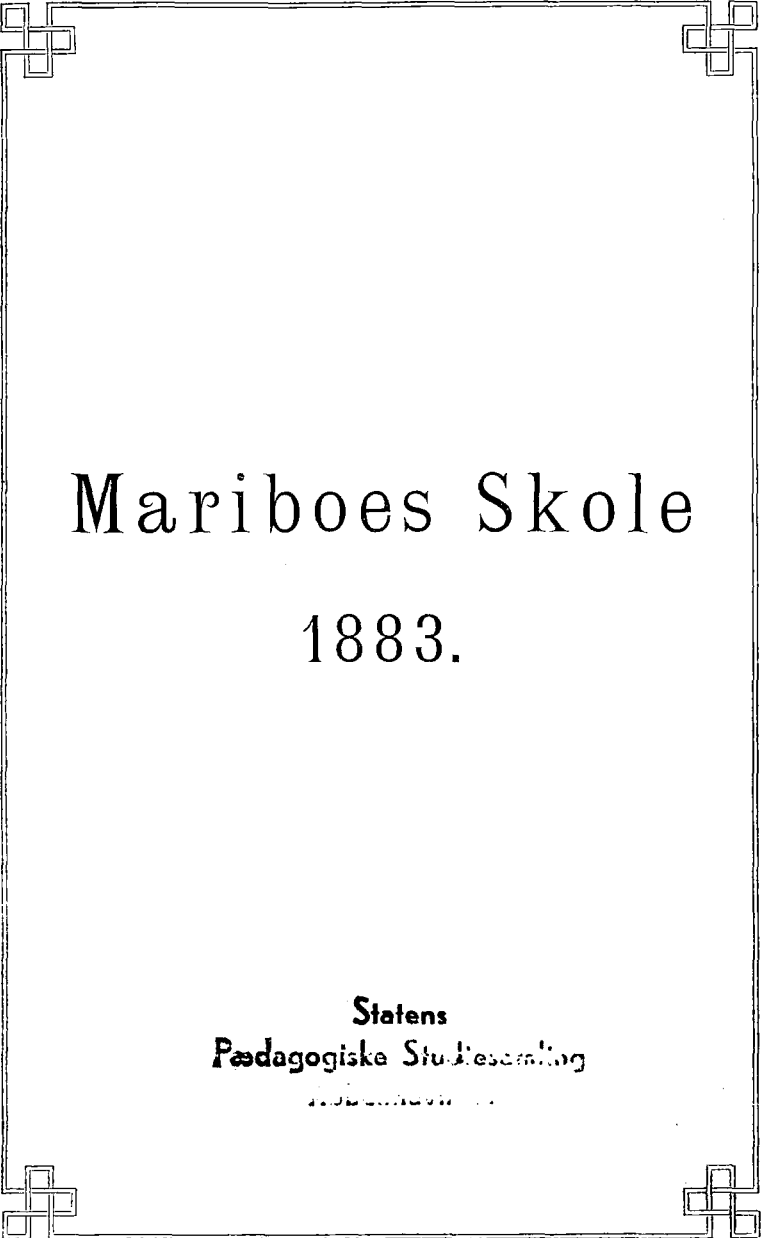
Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

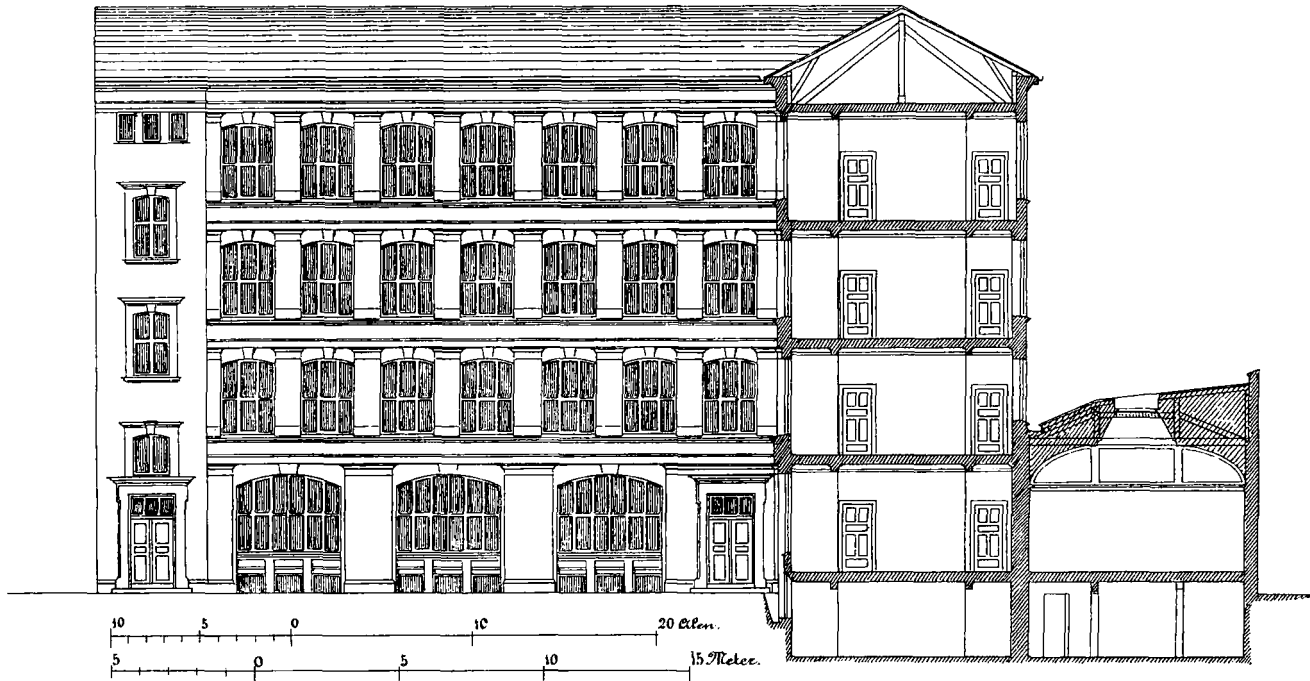
Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

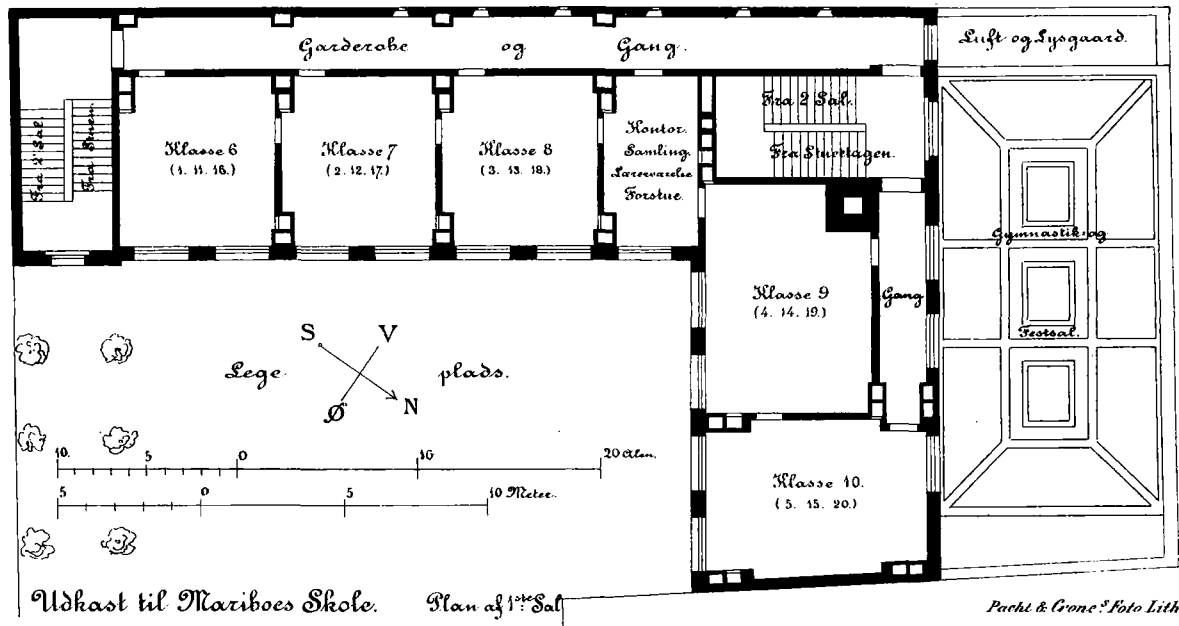
Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Mariboës Skole
1883.

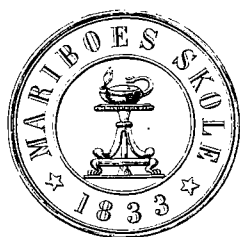
Statens
Pædagogiske Studiesamling

Maribo es Skole

1883.

Kjøbenhavn.

Bianco Lunos Kgl. Hof-Bogtrykkeri.

Den 1ste Juli 1833 stiftedes Mariboers Skole, idet Translator Carl Rudolph Ferdinand Mariboe den Dag begyndte sin Realundervisning paa Nørregade 231 (36) med 8 Elever, af hvilke 6 havde kongelig*) Friplads. Mariboe, der allerede i nogle Aar havde haft et Handelsinstitut for konfirmerede Elever, ansøgte den 19de Maj 1831 Skoledirektionen i Kjøbenhavn om Tilladelse til at oprette en Drengeskole, hvilken Tilladelse blev ham givet den 22de September samme Aar, efter at han var bleven prøvet af Skolekommissionen for Holmens Sogn. Han benyttede den dog ikke strax, hvori- mod han i 1832 og Begyndelsen af 1833 med offentlig Understøttelse berejste England og Belgien for at gjøre sig bekendt med de forskjellige Undervisningsmetoder, navnlig for de levende Sprogs Vedkommende. I April 1834 flyttede Skolen til Boldhusgade 225 (1), hvor der efterhaanden blev oprettet 2 nye Klasser. Her underviste Mariboe i Engelsk, Brødrene Vilhelm og Christian Bjerring i Fransk, Jürs i Tysk, Cand. jur. L. Ipsen i Historie og Geografi, Capt. Bendz i Mathematik, Edvard Bjerring i Skrivning, i Dansk og Religion vistnok Cand. theol. Gad. Undervisningen skal efter nulevende Disciples Udsagn være bleven drevet med overordentlig stor Iver og Liv. De fremmede Sprog taltes i Timerne, i alt Fald af Lærerne, og navnlig skulle Mariboe og V. Bjerring have forstaaet at vække Disciplenes Interesse

---

*) Skolen havde i de sidste Aar af Frederik d. 6tes Regering 36 kongelige Fripladser.

for Sprogene og deres Literatur. Straffene for Dovenskab og Ulydighed vare mest Æresstraffe, idet saaledes Drengene undertiden maatte gaa i Skolen med vendt Trøje eller sidde paa en lav Skammel. En kaad Dreng, der en Gang «var kommen til» at sætte sig saa haardt paa denne Skammel, at den gik itu, maatte endog en Time sidde paa en stor Klodstørv. Disciplenes Antal voxede hurtig, og Mariboe maatte derfor tænke paa at faa et større Lokale. Han formaaede Ejeren af Nr. 51 (55) i Store Kongensgade til at opføre en Skolebygning i Baggaarden, hvorhen Skolen flyttede i 1837, om det var i Foraaret eller Efteraaret, kan jeg ikke sige, idet Tillægget til Vejviseren for 1837 hverken findes i det store kongelige Bibliothek eller i Raadhusets Arkiv.

I 1838 oprettede Mariboe, der allerede i 1831 var bleven ansat som Lærer i Engelsk ved den militære Højskole, en Klasse, som skulde forberede unge Mennesker til denne Anstalt, og i hvilken der ikke blot optoges Disciple, som havde gennemgaaet Skolens lavere Klasser, men ogsaa Studenter, Underofficerer og andre, der, flere Aar efter at de havde endt deres Skolegang, fik Lyst til at blive Officer. Fra denne Klasse, der blev inddragen i 1854, dimitteredes og optoges paa Højskolen 47 Elever.

I 1843 dimitterede Skolen første Gang til Landkadet-akademiet. Den Klasse, som forberedte hertil og kaldtes Aspirantklassen, bestod indtil 1859, i hvilket Aar der sidste Gang optoges Elever paa Akademiet. Fra Mariboers Skole dimitteredes alt i alt 82 Elever.

I 1843 skete ligeledes den første Dimission til Søkadet-akademiet fra den saakaldte Præliminaristklasse, der bestod indtil 1867, og fra hvilken der blev dimitteret 117 Elever. Af disse blev, saa vidt jeg véd, 6 ikke optagne paa Akademiet, skjønt de havde bestaaet Adgangsprøven.

Saa længe Mariboe bestyrede Skolen, blev der ikke givet daglige Karakterer, hvorimod Disciplene i hver Time fik et Nummer. Naar nemlig Læreren gav f. Ex. Nr. 1 et Spørgsmaal, som denne ikke kunde besvare, gik han videre i Rækken, indtil han fik Svar, og den, der besvarede Spørgs-

maalet, flyttede da strax op og blev Nr. 1, men kunde naturligvis inden Timens Slutning atter komme til at skifte Plads. Efter endt Examination bleve Numrene indførte i Protokollen, og efter dem bleve Disciplene saa ordnede i den følgende Time, i hvilken de havde samme Fag. Der er ingen Tvivl om, at denne Omflytning i Timerne i høj Grad var skikket til at vække Disciplenes Kappelyst og vedligeholde Opmærksomheden, men paa den anden Side medførte den ogsaa en Del Uro, navnlig naar Læreren ikke havde fuldstændigt Herredømme over Disciplene, og gav Anledning til, at Examinationen blev udstykket i løse Spørgsmaal. Senere blev der ved Siden af Nummeret indført ugentlige Flidskarakterer, navnlig af Hensyn til de flinke Klasser, i hvilke ofte en dygtig Discipel Maaned efter Maaned kunde komme til at staa med et meget lavt Nummer. Karaktererne vare: Meget godt, Godt, Nogenledes, Maadelig og Doven. I hver Klasse var der en Monitor, som havde sin Plads paa en trebenet Taburet ved et lille Bord ved Siden af Læreren. Han var ikke blot Ordensdux, men hjalp ogsaa Læreren med Protokollen og assisterede ham undertiden ved Undervisningen. Monitor-Værdigheden erhvervedes ved Valg den første Mandag i hver Maaned. Hver Dreng gav sin Stemme, og valgbar var den øverste Halvdel af Klassen. Efter at have fratraadt sit Embede, blev han Nr. 1 i alle Disciplinerne.

Det var Lærerne strengt forbudt at tugte en Discipel. Enhver Forseelse skulde meldes til Bestyreren, som da paa højtidelig Maade undersøgte Sagen og dikterede Straffen. Hver Lørdag samledes hele Skolen Kl. 12 i Gymnastiksalen. Her stod Bestyreren og Inspektøren i den ene Ende af Salen, medens Disciplene ordnedes klassevis langs Siderne, og nu fremstod Monitor for hver Klasse og oplæste Ugens Numre, hvorefter Bestyreren udtalte sin Tilfredshed eller sit Mishag, fremdrog mulige Anmærkninger og dikterede Straf derfor. Disciplinære Forseelser afsonedes med Hensigten i en Kachot $\frac{1}{4}$ Time indtil 3 Timer. Kachotten var et højt, smalt og mørkt Træskab, der stod ovenfor den Trappe, der førte op til Skolens Loft. Skolens Pedel, den noksom

bekjendte Peter Didriksen, der havde Nøglen til Hængelaasen, hvormed Skabet aflaaedes, modtog Synderen af Inspektøren og skulde sørge for, at han i rette Tid blev lukket ud. Det hændte dog af og til, at han forsømte dette og lod den stakkels Fange blive siddende udover den bestemte Tid. Det er blevet mig fortalt, at det gjentagne Gange hændte, at Fangen i sin Utaalmodighed rokkede ved det løst staaende Skab, saa at det væltede og gled ned ad den høje Trappeafsats. For større Forseelser blev der tildelt Prygl, og Straffen exekveredes om Lørdagen i hele Skolens Paasyn. Dovenskab straffedes med Oversiddens, der fandt Sted Lørdag Eftermiddag Kl. 4—6, i hvilken Tid Synderen, under Tilsyn af Skolens Skrivelærer og Regnskabsfører, E. Bjerring, maatte sidde ubevægelig og tavs paa en Bænk uden Ryg.

Om Skolens Forlystelser er følgende blevet mig meddelt: Som Regel afholdtes om Sommeren Skovtur, Disciplene marscherede, delte i 2 Afdelinger, den ene med røde, den anden med grønne Trægeværer, ud til Dyrehaven, hvor der legedes «Røvere og Soldater». Bagagen blev transporteret til Vogns. Om Vinteren afholdtes undertiden et Maskebal, eller der spilledes Komædie og Pantomime, der indstuderedes under Medvirkning af Professor A. Steen, der i en Række af Aar var Lærer ved Skolen.

Disciplene i de tre Klasser, der forberedte til Højskolen, Landkadetakademiet og Søkadetakademiet, havde Uniformer, der i Udseende nærmede sig til dem, som de efter Dimissionen skulde bære, dog uden Sidevaaben, og som vare tilladte og godkjendte af Kancelliet.

Mariboe, der var født d. 17de November 1800, begyndte paa at studere, men opgav Studeringerne uden at tage Examen artium, og blev Grosserer i 1823. Han var imidlertid uheldig, rejste til England, hvor han opholdt sig i nogle Aar, og da han kom tilbage derfra, fik han i 1828 Bestalling som Translatør i Engelsk. Kort Tid derefter oprettede han et Handelsinstitut, blev i 1831 Lærer ved Højskolen, stiftede Mariboës Realskole i 1833 og blev i 1834 udnævnt til Professor. Han skal have været en mere end

almindelig begavet Mand med et livligt Hoved og et blødt og modtageligt Sind. I sine unge Dage var han overordentlig energisk, havde mange gode Ideer og var i Stand til at sætte dem igjennem. Han forstod at samle dygtige Mænd om sig og at holde paa dem, ikke blot ved at lønne dem bedre end andre Skolebestyrere gjorde, men ogsaa ved at knytte dem til sin Person. Som Lærer var han livlig og interessant, som Bestyrer forstod han at indgyde Disciplene paa en Gang Tillid og Ærefrygt. Det synes imidlertid, som om hans Energi og Arbejdsdygtighed temmelig tidlig begyndte at tage af. Om det skyldtes legemlig Svaghed eller en vis Tryghed, der var en Følge af den store Anseelse, hans Skole nød, eller om det skyldtes den Omstændighed, at han i November 1844 havde oprettet en Pigeskole, den saakaldte Dannekvindeskole, der havde Lokale skraas overfor Mariboers Skole, og som lige indtil dens Lukning i December 1853 optog ham meget, skal jeg ikke kunne afgjøre. Men vist er det, at der mellem 1845 og 1850 begyndte at vise sig nogen Misfornøjelse hos de ældre Lærere, og disse fik da ogsaa sat igjennem, at de kom til at danne et Skoleraad, der skulde tage alle Sager af Vigtighed under Behandling og sørge for Disciplinens Opretholdelse.

Skolen havde sit største Antal Disciple i Skoleaaret 1845—46, i hvilket det i nogen Tid var 289; men fra den Tid tog det stadig af, og i Oktober 1855 var det gaaet ned til c. 160. Den 30te i den nævnte Maaned indgav Mariboe et Andragende til Regeringen om en aarlig Understøttelse af 800 Rd. eller en Pension ved sin eventuelle Fratræden fra Skolen. Den 17de Januar 1856 indbragtes i Folkethinget følgende Lovforslag, der blev vedtaget af Landstthinget den 11te Februar og hvortil Kongen havde givet sit Samtykke den 15de Januar: Naar Professor, Ridder af Dannebrog C. R. F. Mariboe ophører med sin Virksomhed som Skolebestyrer, tilstaas ham i aarlig Pension 1200 Rd., der opføres paa Sorø Akademis Pensionskonto.

Den 21de Februar indgav Mariboe et Andragende til Kongen om Tilstaaelse af Pension, idet han meddelte, at

han i Midten af nævnte Maaned havde overdraget Skolen til Professor, G. F. F. Rung og Cand. theol., Skolebestyrer J. C. S. Neve.

Rung havde været Lærer ved Skolen fra 1835 (ved Højskolen fra 1847) og havde vundet et Navn som Lærer i Tysk og Udgiver af Skolebøger i dette Sprog. Neve, der fra sit 18de Aar havde undervist i forskjellige københavnske Dreng- og Pigeskoler, havde i 1848 oprettet en Forberedelsesskole for Dreng. Denne havde i flere Aar haft Lokale i Akademigade 281 A (Fredericiagade 27) og talte den Gang 60 Disciple, der den 26de Februar 1856 bleve indlemmede i Mariboers Skole. Her var Tonen langt fra god. Jeg mindes tydelig, hvorledes de store Dreng ubarmhjærtig pryglede de smaa, naar de kunde gjøre det ubemærket, hvorledes Næsvished og Trods overfor Lærere hørte til Dagens Orden, og hvorledes Skolebordene bleve mishandlede i Regne- og Skrivetimerne, naar Disciplene sad med Ryggen mod Læreren. Professor Rung maatte man vel kalde streng som Bestyrer; han var ikke altid saa rolig, som ønskeligt var, navnlig ikke naar han blev overfaldet af de heftige Smerter i Ansigt og Underliv, hvoraf han jævnlig led. R. underviste i Tysk i hele Skolen og var en sjælden kundskabsrig og energisk Lærer. Han stillede store Fordringer til Disciplenes Flid og gav mange daarlige Karakterer. Men naar de, der vare blevne noget strengt bedømte, ved Timens Slutning grædende nærmede sig til ham og bad ham om at forandre Karakteren, gjorde han det strax; thi Taarer kunde han ikke taale at se. Paa de fleste Disciple gjorde han Indtryk af at være haard; kun de, der udenfor Skolen kom i nærmere Berøring med ham, vidste, at han egentlig var en kjærlig og blød Natur, og at han omfattede sine Disciple og sin Lærergjerning med den varmeste Interesse.

Efterhaanden forsvandt alt det, der tidligere havde givet Mariboers Skole et særegent Præg: Omflytningen i hver Time med tilhørende Nummer, Monitor-Institutionen, Kachotstraffen o. s. v. De militære Forberedelsesklasser bleve efterhaanden inddragne, Aspirantkl. i 1859 paa Grund af Land-

kadetakademiets Opløsning, Præliminaristkl. i 1867, fordi der efter Søkadetakademiets Omordning fordredes, at de unge Mennesker, der indstillede sig til Adgangsexamen til Søofficersskolen, forinden skulde have foretaget to Søture. I Forsommeren 1858 flyttede Skolen til Frederiksholms Kanal 6, hvor den endnu har sit Lokale i den af Skolebestyrer Friis i sin Tid opførte Bygning.

I 1861 blev der for første Gang afholdt Realafgangs-examen af højere Grad ved Skolen — Tilladelsen blev givet d. 26de November 1858 —, og siden den Tid have 132 af Skolens Disciple bestaaet denne Examen, 10 med Udmærkelse.

I Juli 1863 trak Prof. Rung sig tilbage fra Skolen. Disciplenes Antal var taget stærkt af siden 1856. Programmet for 1863 angiver Antallet til 138 i Juni; men efter endt Examen var der næppe mere end 120 tilbage. Den Indtægt, Bestyrerne i de sidste Aar havde haft af Skolen, skyldtes udelukkende det store Timeantal — 6 à 7 Timer daglig —, som de selv havde taget. Prof. Rung ansaa det nu for sin Pligt at træde fra og overlod Skolen til Neve.

Allerede i 1861 havde Bestyrerne besluttet at oprette studerende Klasser, dels i Følge Opfordring fra Forældre, dels fordi Skolen hvert Aar maatte se nogle af sine flinkeste Disciple søge andre Steder hen. I 1868 dimitteredes første Gang til Universitetet, efter at Skolen i Forvejen var bleven undersøgt af Undervisningsinspektøren. Alt i alt have 58 Studenter forladt Skolen, 5 med 1ste Kar. m. Udm., 48 med 1ste Kar. og 5 med 2den Kar.

Den 30te Marts 1875 døde J. C. S. Neve i en Alder af 64½ Aar, idet han var født d. 7de Oktober 1810. Hans Virksomhed som Lærer og Bestyrer er bleven skildret af Dr. S. Schandorph og Professor H. Høffding i Skolens Programmer for 1875 og 1876.

Skolens nuværende Bestyrer tiltraadte sin Virksomhed d. 31te Marts 1875 efter at have været Lærer fra August 1863.

At nævne alle de Mænd, der ere udgaaede fra Mariboets

Skole, og som senere have vundet et Navn som Videnskabsmænd, Kunstnere, Befalingsmænd i Hæren og Flaaden, Handelsmænd og Fabrikanter, vilde føre for vidt. Kun en skal her nævnes: Hans kongelige Højhed Kronprinsen, der i Begyndelsen af Halvtredserne besøgte Skolen.

Af de Mænd, der i Aarenes Løb have virket som Lærere ved Mariboës Skole, skulle, foruden de allerede omtalte, følgende nævnes: Biskop B. Fog, Stiftsprovst H. Glahn, Professorerne H. Rung, J. Listov, Vilsoët, L. Lorenz, Fr. Nielsen, Joh. Steenstrup, Docent V. Thomsen, Lektor M. S. Jørgensen, Dr. med. R. Bergh, Adjunkt J. Kaper, Obersterne J. Bahnson og L. Lund, Major W. Lomholtz og Kaptejnerne Mönster og Grüner.

Følgende «Meddelelse til Elevernes Forældre», som findes i Skolens Program 1850, det eneste, Prof. Mariboe udgav, indeholder saa meget smukt og sandt, at det vistnok endnu vil blive læst med Interesse:

Det er en ofte udtalt og vel almindelig anerkjendt Sandhed, at Skolen og Hjemmet maae arbeide i Samklang for at give et nogenlunde tilfredsstillende Udbytte. Det er ikke godt for Barnet, naar Forældrene og Skolen ville hver sin Vei. Hjemmet maa ikke blot i Almindelighed have Tillid til Skolen, men maa ogsaa i det Enkelte lægge denne Tillid for Dagen ved at stræbe til samme Maal som Skolen. For at lette en saadan Samvirken og den dertil nödvendige Opfattelse af Skolens Underviisningsplan, henstilles efterfølgende Bemærkninger til videre Overveielse. Disse ere navnlig fremkaldte ved de Erfaringer, Skolen har haft Leilighed til at gjøre i de 17 Aar, den har bestaaet, og tage nærmest Hensyn til nogle af de Vanskeligheder, over hvilke Skolen ikke ene er Herre, og som den maa ønske bortryddede, naar den skal gjøre sig Haab om, at naae det Maal, som Underviisningsplanen tilsigter.

Realskolen maa, som en Frugt af den moderne Sam-

fundsbevidsthed, bestandig paavirkes af de Kræfter, der have fremkaldt den. Den staaer derfor under en langt livligere Paavirkning end den lærde Skole, der væsentlig støtter sig til en afsluttet Fortid, og først igjennem Universitetet og Embedsstudiet fører ind i Nutidens practiske Fordringer; og den er ogsaa i langt høiere Grad udsat for, at Tidsaandens öieblikkelige Svingninger tiltage sig for stor Indflydelse derpaa. Det er en meget vanskelig Opgave at lade Skolen nyde Gavn af sit Forhold til Tidens Bevidsthed, og tillige at bevare den for de Afveie, den derved kunde være udsat for, at træffe den rette Grændse imellem de Fordringer, Skolen tør vedkjende sig, og dem, som den maa afvise.

Jo mere Dannelse erkjendes for et Gode, og Kundskab for en Magt, des naturligere og hæderligere bliver ogsaa Forældrenes Önske i saa Hensende at udstyre deres Börn saa godt som muligt. Skolen har deri en alvorlig Opfordring til at overveie, hvorledes den paa bedste Maade kan virke til dette Maal. Men den har paa den anden Side den ligesaa hellige Forpligtelse at værne om den rette Grændse for Fordringerne og hindre dem fra at tage en Retning, der er uforenelig med Barnets egen Trang; thi Barnet har ogsaa en Ret ligeoverfor Livet, en Ret, der er dobbelt hellig, fordi Barnet er forsvarslöst. Det vilde være til ubodelig Skade for den Unges hele Tilværelse, om netop hans Ungdom skulde være en Række af Lidelser, fremkaldte ved fortvivlede, men forgjæves Forsög paa, at tilfredsstille overdrevne Fordringer. Det vilde være uforvarsligt af Skolen at give sit Samtykke til, at Livets Fordringer — hvad enten de have deres Grund i sand Interesse for Barnet eller i en moderne Forfængelighed — knække den ungdommelige Friskhed eller tage en Retning, hvorved det høiere Livsmaal, der ikke kan tillempes efter det practiske Liv, forfeiles. Netop fordi der kan gjøres Alt af Barnet, bör kun det Bedste vælges.

Og spørges der nu, om Skolen har gjort Erfaringer,

der kunne give Anledning til de fremsatte Betragtninger, maa det desværre besvares bekræftende. Skolen har gjort Erfaringer i et saadant Omfang, og af saadan Vægt og Berettigelse, at det er dens Pligt at henstille dem til Forældrenes Overveielse.

Barnets naturlige Ret bliver ikke altid tilbørligt varetaget. Barnet har en naturlig Ret til at være Barn, at leve og udvikle sig som Barn; det har en naturlig Ret til at tjene sig selv, førend det tages i Tjeneste af Interesser, der ligge udenfor det. Men Tidens Fordringer til Realskolen ere ikke tilbøielige til at anerkjende denne Ret i dens hele Udstrækning. Ved meget paa-trængende at forlange en bestemt Tildannelse til givne Livsforhold stiller man den reen-menneskelige Dannelse i Baggrunden, og vanskeliggjør Skolens Virken for dette dens Hovedformaal.

Tidsaanden forlanger synlige Frugter, de skjulte, der ikke ligefrem give sig tilkjende, tillægges ringe eller ingen Værd. Det reen-menneskelige Formaal for Underviisningen: Udvikling og Forædling af Kræfterne, skattes langtfra i den Grad, som erhvervede Kundskaber og Færdigheder. Begrebet Dannelse bestemmes ikke saa meget efter indre som efter ydre Kjendetegn, efter tillærte Kundskaber og mekaniske Færdigheder. Kun de Underviisningsgjenstande agtes, der medføre en Brugbarhed for den særlige Livsstilling; Alt hvad Barnet lærer skal læres for Forretningslivet — at lære for sin egen Skyld, for at tilfredsstille sin egen Trang, dertil er der ingen Tid. Medens der paa den ene Side er en vis eiendommelig Overeensstemmelse i de Fordringer, der gjøres med Hensyn til Barnets Underviisning: nemlig at give mange og mange Slags Kundskaber og Færdigheder i den korteste Tid, ere dog paa den anden Side disse Fordringer indbyrdes lige saa forskellige, som de Stillinger, hvortil Barnet, enten aabenlyst eller lønligen er bestemt. Saaledes lægges der som oftest kun ringe Værd paa Mathematik, Naturvidenskaber, Literaturkjendskab for de Børn, der ere bestemte til Handelen, medens andre

derimod tillægge de mathematiske Discipliner stor Værd, naar Børnene ere bestemte enten til den polytechniske eller militaire Vei.

Jo ældre Barnet bliver, jo kjendeligere fremtræder den Paavirkning, der søger at drage det i en særlig Retning. Barnets første Skoleaar ere i den Henseende meget forskjellige fra de sidste. I de første Aar optager det Alt med Tillid og Ærbødighed, det arbejder med Lyst og Iver uden at bedømme Underviisningen efter den Nytte, den kunde medføre for en vis Livsstilling, det finder sig vel ved at føle Kræfterne voxe, ved den stille Syslen med sig selv. Men hvor mærkeligen forandres Eleven ikke i de sidste Aar, efterat en Livsstilling er valgt; da begynder han med Tvivl paa Alt, han begynder at vrage og at anlægge sin materielle Maalestok. Der kommer en foruroligende Usikkerhed over ham; han viser Ulyst til de Gjenstande, der «ikke bruges af ham». Tvivlen svækker hans Lyst og Kraft; han tilhører ikke længer Skolen, han har mere Tillid til Livet end til Skolen. Nu er det forbi med Barndomslivet, med den bramfrie uinteresserede Virksomhed; Underviisningen bedømmes efter en materiel Maalestok. Barnet har lært at spørge: «Hvortil nytter det?» og har lært det i en for tidlig Alder. Det er Tidens Opgave at tilintetgjøre Afstande, i den korteste Tid at naae Maalet — hvor rigtige slige Grundsætninger ogsaa kunne være for Forretningslivet, saa er det vistnok i allerhöieste Grad betænkeligt, ubetinget at overføre dem paa Ungdommens Uddannelse og Underviisning. Den organiske Udvikling er bunden til Love, hvis Krænkelse kun virker skadelig; intetsteds er den store Ilfærdighed mere til Skade, end ved Underviisning. Efter en for hastig Underviisning kan man maaskee siden opdage, at Grundpillerne enten mangle eller ere for svage —; men hvorledes kan man da tilføie eller styrke dem?

Og sandeligen, det er ikke godt, at Livet har lært den Unge dette Spørgsmaal saa tidligt. Hvad skulde nu bevæge ham til, at erhverve sig de Skatte, som ikke ligefrem have Værd paa det practiske Livs Marked, men som

have stort Værd for ham, som Menneske, og skulle hindre ham fra at gaae til Grunde i Livets Malström. Naar skal han siden faae Tid og Lyst til at böde paa Aandens Fattigdom? Vilde det være saa forunderligt, om han søgte Hvile i det Materielle? Hvor ganske anderledes gunstig er ikke den lærde Skoles Discipel stillet i denne Henseende? Hvilke end den lærde Skoles Mangler kunne være, det store Fortrin har den, at give Disciplen Ro til, indtil det 18de Aar, at kunne arbeide paa sin egen Uddannelse; her gjør Livet endnu ingen Fordringer gjældende. Men des tidligere maa Realskolens Elev undgjelde; hans Udvikling skal være færdig til det 15de Aar, han skal ikke alene være færdig til at lære af Forretningslivet, men han skal umiddelbart virke i de forskjellige Livssystemer; det er ikke nok, at han har et almindeligt Grundlag, han skal tillige være bekendt med Forretningslivets Særegenheder.

Og nu maa man spørge, om det tilsigtes at lukke de Kilder, hvoraf Barnet i sit fremtidige Liv skulde öse Nydelse og dybere, varigt Indhold, om det tilsigtes at unddrage den Unge den Vederqvægelse, han efter trættende Virksomhed kunde finde ved en stille System med sig selv og med de Gjenstande, der berige det indre Menneske og frigjøre Sindet fra Indtrykket af Forretningslivets Besværlighed og vexlende Lykke?

Enhver svarer et bestemt Nei herpaa, enhver er kun ængstelig for Barnets Fremtid og troer, at det er til Barnets egen Fordeel, at det saa tidligt som muligt kan föres ind paa Sporet, medens dets Vei endnu kan banes. Skolen miskjender visseligen ikke den gode Hensigt. Men de Vanskeligheder, Skolen har at bekæmpe, blive derved ikke ringere; Skolen maa bukke under, naar Forældrene ikke ville stötte de Bestræbelser, der tilsigte Barnets egen Uddannelse. Uden deres Medvirkning kan Skolen ikke give denne Dannelse Enhed, Fasthed og Fyldighed.

Det er derfor Skolens Önske, at Forældrene ved Bedømmelsen af den Plan, der er lagt til Grund for Skolen, ville anerkjende Gyldigheden af det ovenfor antydede Hen-

syn, at de ved Bedømmelsen af denne Plan og ved deres Medvirkning til dens Udførelse ville tage Hensyn til Barnets Evne og Trang paa de forskjellige Alderstrin. For at styrke dette Ønske skal Skolen kun bringe i Erindring, hvor misligt det i det Hele taget er at bestemme den Unges hele Fremtid og tidlig at give ham en Dannelse, der stadigen stræber mod dette Maal, förend han selv nogenlunde kan tage Deel i Valget, förend nogen varig Tilböielighed har givet sig tilkjende. Den daglige Erfaring frembyder desværre altfor mange Exempler paa Mennesker, der ere ulykkelige, og hvis hele Tilværelse er forfeilet, fordi de ere komne i en Vei, der ikke svarer til deres Tilböielighed. Hvor lykkelige og hvor nyttige for Samfundet vilde største Delen af dem være blevne, hvis Valget af deres Livsstilling var falden i en Retning, hvor Lysten kunde have drevet Værket.

Desuden svarer en saadan særegen Dannelse ikke til Öiemedet: at faae Mennesker, der ere dygtige i deres Gjerning, der ere fortrinligen skikkede til det Fag, hvortil de ere dannede. Öiemedet kan synes nogenlunde opnaaet og Skuffelsen kan vedligeholde sig, saa længe der er Tale om en reen mechanic Virksomhed; men saa snart Forretningerne kræve større Selvstændighed, et skarpere Blik og hurtigere Dömmekraft, saa viser der sig en Keitethed, Ubehjælpssomhed og Usikkerhed, saa bestaaer Dressuren ikke sin Pröve ligeoverfor Dannelsen, hvor meget det end skulde synes, at Dressuren gav Sikkerhed fremfor Dannelsen. Samfundet synes omsider ogsaa at være kommet til denne Erkjendelse. Det vilde ikke være vanskeligt at paavise, hvormegyet Samfundslivet sætter Evner over tillærte Kundskaber, og de fleste Principaler ville vistnok nu hellere modtage Lærlinge, der have Modtagelighed og hurtigt Nemme, hvis aandelige Öie er vant til Iagttagelser og Eftertanke, end saadanne, der vide meget og kunne meget, men hvis Viden er död og hvis Færdigheder kun kunne tages i Brug efter de nöiagtigste Anviisninger.

Ogsaa paa en practisk Maade synes det at blive mere

erkjendt, hvor lidt en særegen Tildannelse svarer til de tidligere Forventninger, og hvor lidt den gavner den Stilling, hvortil den skal forberede, naar den ikke sløttes af en tilsvarende almindelig Dannelse. Saaledes agter Landcadet-academiet ikke alene at udsætte sin Adgangsexamen til en Alder, hvor den almindelige Dannelse kan være grundlagt i et tilstrækkeligt Omfang, men vil tillige bestemme sine Fordringer saaledes, at Examen tager meest Hensyn til den almindelige Dannelse, medens de specielle Fordringer ere i den Grad underordnede, at de i en meget kort Tid ville kunne erhverves*). Denne Skole har særlig Grund til at være tilfreds med denne Forandring. Den er derved befriet fra adskillige uundgaaelige Onder. De unge Mennesker, der for Fremtiden bestemme sig for den militaire Stilling, kunne nu roligen fuldende den Dannelse, Realskolen tilsigter, i den Vished, at et i saa Henseende vel erhvervet Pund for Fremtiden tilbørligen vil tynges i Academiets Vægtskaal og i ethvert Tilfælde vil kunne bruges i alle øvrige Livsstillinger, hvor ikke en classisk Dannelse forlanges.

Det var nu at ønske, at Academiets Exempel, der maa ansees som en Frugt af lang og rig Erfaring og Kamp, maatte finde Paaagtelse og at navnlig ogsaa Forældre vilde blive noget mere varsomme med, at fremskynde den særlige Dannelse, förend den almindelige har faaet tilstrækkelig Modenhed, og at vælge en Vei for deres Börn, förend en bestemt Retning nogenlunde har udsondret sig af det Almindelige.

---

*) Først naar saadanne Grundsætninger gjøre sig almindelig gjældende, ville slige Examina kunne afgive et nogenlunde paalideligt Vidnesbyrd om Skoleunderviisningens Udbytte for Individet, först da ville de styrke Realskolens Virksomhed, medens de hidtil svækkede den. Hidtil have vore offentlige Examina altfor ofte kun afgivet Beviis paa, at Dressuren kan være saa heldig, at tilfredsstille de meest specielle, tilfældige og ofte til bestemte Personer knyttede Hensyn. Et sandsynligt Skjøn, bygget paa en nøiagtig Personalkundskab, har ofte givet et langt heldigere Resultat, end almindelige Hensyn til Barnets Fornødenheder i vedkommende Stilling kunde opnaae.

Thi först naar man overalt anerkjender, at den reenmenneskelige Dannelse ikke alene er vanskelig at erhverve, men er det Fornödne for Barnet, naar man kraftig understøtter Bestræbelserne i denne Retning; naar man ikke afbryder Dannelsen, för den har faaet en vis Modenhed og Ligevægt: först da kan der tænkes paa, med Haab om Held at gjennemføre en Underviisningsplan, hvorved Barnets Trang skeer Fyldest i samme Grad, som Livets Fordringer, först da er den væsentlige Betingelse for Realskolens frodige Udvikling tilstede.

Foruden de ovenfor antydede almindelige Betragtninger finder Skolen endnu Anledning til, at paapege nogle Enkeltheder, der udöve en forstyrrende Indflydelse paa Barnets rolige Udvikling.

Skolen maa ogsaa i alle disse Tilfælde erkjende, at det netop er Omsorg for Barnets Vel, der i disse enkelte Tilfælde förer paa Afveie og fremmer et Resultat, der er aldeles modsat det, der ønskes. Den erkjender det for sin Pligt, at stræbe til, at de af Forældrene tilsigtede Goder, saavidt muligt, tilføres den Enkelte; det er derfor, at den tillige giver nogle Antydninger om, paa hvad Maade den vil söge dette Maal naaet.

Mange Børns Ungdom forbittres derved, at Forældre ved deres Fordringer til dem ikke tage saameget Hensyn til de naturlige Anlæg, hvormed det enkelte Barn er udrustet, som til det Maal, der naaes af andre Børn. De ville nödigen see deres Barn staae tilbage i Kundskab og Færdighed for andre under samme Livsvilkaar. Men at drage Barnet til Ansvar for, at det med ringere Kræfter ikke naaer samme Maal, som den mere Begavede, er uretfærdigt og ofte til stor Skade for det. Ikke alene ere alle Forsög paa, at skrue det op over det Mulige, forgjæves, men selv det Mulige forfeiles som oftest ved Stræben efter det Uopnaaelige. Om det ogsaa i et enkelt Tilfælde skulde synes, som om det Umulige var naaet — ved Belønninger

og Straffe, ved ideligen at drive til Bogen, ved igjennem Privatunderviisning i et eller flere Fag at böde paa Skolens Underviisning — saa vil det dog efter Skolens Erfaring som oftest vise sig, at det kun er Skinnet, der er naaet, og at man har forspildt Barnets Ungdom til ingen Nytte, men til stor Skade for dets hele Fremtidsvel.

Ligesaa urigtigt er det, at forlange, at alle Börn skulle naae Maalet i samme Tid, at alle Börn, hele Skoletiden igjennem, skulle være lige opvakte. Börnenes Natur er nu engang forskjellig. Nogle udvikle sig langsommere i de første Aar, men gaae hurtigere frem i de senere. Andre ile stærkt frem nogle Aar, men staae da pludselig stille eller gaae dog kun langsomt frem; atter andre gaae seent frem, ere i Begyndelsen tilbage, men arbeide sig dog umærkeligt frem, og, naar man kun vil give Tid og ikke vil gjøre Vold paa Naturen, komme de ikke sjældent til at staae i Dannelse og Kundskab lige med dem, der i de første Aar gik saa stærkt forud.

Ofte indvirkes der forstyrrende paa Barnets Udvikling ved allerede i den tidlige Alder at forlange alt for mange Gjenstande optagne i Underviisningen. Den Vanskelighed, der ligger i Gjenstandenes Mængde, foröges for Skolen i høi Grad ved denne Fordring. Selv for den Begavede vil det altid være et meget vanskeligt Arbeide, at bringe Enhed og Orden i de mangfoldige Gjenstande. Den tilsigtede Alsidighed vil vistnok blive til Overfladiskhed, hvis man især i de første Aar ikke er meget varsom med, hvilke Underviisningsfag man optager. Vanskelighederne forringes ingenlunde, fordi man ved privat Underviisning meddeler de Fag, som Skolen troer at maatte udsætte, indtil visse nödvendige Betingelser ere opnaaede.

Skolen udsætter ikke disse Gjenstande, fordi den selv har Mangel paa Lærerkraft, men fordi Barnet mangler Modtagelighed. Naar den saaledes udsætter Underviisningen i Tydsk og Fransk længere end sædvanligt, saa skeer dette, fordi Underviisningen i Modersmaalet først maa være kommet til et vist Maal. For at forebygge en Betænkelighed,

der derved muligen kunde opstaae, maa Skolen henvise til Fagfordelingen for de forskjellige Classer. Denne vil ikke alene vise, at de forskjellige Fag virkelig komme til, men at de komme til deres fulde Ret og vistnok paa en bedre Maade, idet de tiltræde med et stort Timeantal, hvorved det tilsyneladende Forsømte rigeligen og lettere indhentes.

Desuden vil Skolen sørge for at lette Eleverne Arbeidet igjennem den store Masse Lærestof, ved at give en længere samlet Tid til de Discipliner, hvor Indsigten skal ledsages af en tilsvarende Færdighed*). Eleven faaer til hver Dag færre Gjenstande og derved mere Leilighed til, at gaae tilbunds i disse og allerede paa Skolen befæste det Lærte i den Grad, at han uden Vanskelighed, uden for stort Indgreb i den Tid, han tilbringer i Hjemmet, og aldeles paa egen Haand vil kunne udføre de Arbeider, der maatte ansees fornødne. Læreren faar Leilighed til, at komme til Kundskab om den Enkeltes Evne til at opfatte, befæste og anvende det Lærte; han kan yde den Enkelte fornøden Hjælp ved at kalde tabte og til Arbeidet nødvendige Enkeltheder i Erindring, han faaer Leilighed til, at bringe den Unge i Vane med, at arbeide med Forstand og Eftertanke. Hvor meget Skolen end maa paaskjønne den Deeltagelse, Hjemmet i Almindelighed har viist for at Börnene komme vel forberedte paa Skolen, kan den paa den anden Side ikke lade ubemærket, at denne Hjælp ikke altid giver et Udbytte, der svarer til den dertil anvendte Tid og Flid. Grunden er ligefrem den, at Hjemmet vel kan komme til Kundskab om de Gjenstande, hvorpaa Eleverne skal forberede sig, om de Arbeider, han skal udføre, men kan paa alle Trin umulig vide, hvilken særlig Hjælp

---

*) Hvor uheldig den hidtil fulgte Praxis er, vil let blive indlysende af et Exempel: bestemmes en Time til hver Gjenstand, faaer man daglig paa Skolen 6 forskjellige: Religion, Dansk, Fransk, Tydsk, Mathematik, Skrivning, og maaske til Forberedelse i Hjemmet for næste Dag: Naturhistorie, Historie og Geographi, Engelsk, en Stil, en Regneopgave. Hvorledes skal det blive muligt for Barnet, at finde sig tilrette i disse forskjellige og vexlende Indtryk?

han maatte behöve til dette Arbeide. Og dernæst glemme Forældre ikke sjelden, at Indövelsen bör staae i Samklang med Underviisningen og sigte til samme Maal: bör være dannende. Det er ikke nok, at et Arbeide bliver færdigt, det skal blive færdigt ved Elevens egen Anstrængelse og Flid og saaledes tillige for Læreren afgive et Beviis paa, at det Lærte virkelig er bleven Elevens Eiendom, ligesom det hos denne skal udvikle Arbeidsevnen. Det vil derfor vistnok bifaldes, at Börnene i Begyndelsen ingen saakaldte Lectier have, og at der i alle Classer kun paalægges saadanne Arbeider, som Skolen har sat Eleven i Stand til at udføre selv. Om ogsaa et enkelt Arbeide skulde medføre større Vanskeligheder, saa vil det altid være en gavnlig Övelse, at bruge det Lærte til at overvinde dem. Skolen troer saaledes, at kunne fritage Hjemmet for at yde Eleverne Hjælp med de foresatte Arbeider.

Skulde Skolen i et enkelt Tilfælde ansee en særlig Hjælp for fornöden, saa vil udtrykkelig Meddelelse derom finde Sted.

Med Hensyn til Barnets physiske Udvikling maa det ogsaa ansees for betænkeligt, især i den yngre Alder, at optage Tiden med omfattende, i höi Grad besværligt Hjemmearbeide foruden al den Tid, Skolen selv forbruger. Vægtige Stemmer have gjentagne Gange gjort opmærksom paa de Farer, Barnet er udsat for, idet Fordringerne overstige dets Kræfter. De have viist, hvad Erfaringen ofte synes at bekræfte, at der ved en saadan stærk fremdreven Underviisning vel kan frembringes Blomster, men at man derved tillige berøver Stammen Kraft til at bære Frugt, at man vel kan bibringe den Unge en stor Masse Kundskaber og skærpe hans Aand, men at man derved saare ofte berøver ham den Kraft, der skulde gjøre disse Skatte frugtbringende for Livet. I Medför af det Anførte har Skolen vedtaget:

- «At Eleverne i Elementarclasserne, og hvor det ellers
- «skulde ansees fornödent, i Reglen læse deres Lectier
- «paa Skolen umiddelbart i Forbindelse med Underviis-
- «ningen og under Lærerens Veiledning, saa at deres

«Beskjæftigelse i Hjemmet vil indskrænke sig til Gjen-
tagelse af det saaledes Lærte og til saadanne Arbej-
der, der kun tilsigte Færdighed;»

«At Antallet af Underviisningsgjenstande for hver Dag
«fornings derved, at der gennem alle Classer, ind-
«rømmes enkelte Underviisningsgjenstande en længere
»samlet Tid, og desuden derved, at i Elementar-
«classerne Underviisningen i Fransk og Tydsk ud-
«sættes et Aar længere og da tiltræder med et større
«Timeantal.»

Den Klage, der ikke sjælden høres, at Eleverne ikke uden
Hjælp eller dog uden al for stor Besvær kunne blive færdige
med deres Lectier, maa derved ansees bortfalden, ligesom
ogsaa den saa hyppige Lectielæsen og Lectiehören. Skolen
nærer den Forvisning, at Börnene ikke ville tabe derved.

Skolen gjør sig Haab om, at Forældrene, der ere de
naturligste Talsmænd for Barnets saavel öieblikkelige som
fremtidige Vel, ikke alene ville tillægge de Erfaringer, den
har gjort, tilbörlig Vægt, og bifalde og understötté de For-
anstaltninger, Skolen anseer fornödne til Elevernes Tary,
men at de tillige i Forening med Skolen ville sætte sig imod
Tidens Fordringer, hvor de kunde blive farlige for Barnets
sunde, kraftige Udvikling.

Da Skolens nuværende Lokale, der endnu for faa Aar siden ansaas for særdeles godt, ikke længere svarer til de For- dringer, der nu stilles, har jeg besluttet at lade en ny Skolebygning opføre og overdraget Hr. Professor Hans J. Holm det Hverv at udføre Tegningen til en saadan. De to Tavler, der findes foran i Programmet, vise Façaden af den Fløj, der vender mod Øst, et Tværnsnit af den, der vender mod Syd, og af Gymnastikhuset, samt en Plan af 1ste Sal. Bygningen vil foruden Kjælder komme til at bestaa af 4 Etager, af hvilke den øverste foreløbig vil blive indrettet til Beboelse. I hver af de andre Etager vil der blive 5 Klasse- værelser foruden en Forstue (Stueetagen), et Lærerværelse (1ste Sal) og Kontor (2den Sal). Professor Holm, der har givet Tegningen til de sidste 7 af Kjøbenhavns Kommune opførte Skoler, har naturligvis taget Hensyn til alt, hvad der forlanges af Nutidens Skole-Hygiejnikere. Bygningen vil komme til at ligge paa den nuværende Legeplads, hvor- imod den Grund, paa hvilken den gamle Skole staar, tillige- med Baggaarden vil blive indrettet til Legeplads. Denne vil blive c. 1000 Kv. Al. stor.

Hr. Ingeniør Ramsing har meddelt mig følgende om det Varme- og Ventilationssystem, som han har tænkt paa at anvende i den nye Bygning:

Forinden Systemets Indretning omtales, vil det være oplysende, at de Betingelser fremstilles, som det ønskes, at Opvarmningen og Luftfornyelsen skal tilfredsstille.

Det er nemlig ikke tilstrækkeligt, at Ventilationen simpelthen indbringer en stor Mængde frisk Luft, uden at derved mærkes Træk, og at Stuernes Temperatur holdes indenfor passende Grænser, uagtet der allerede herved er opnaaet meget; men for det første have disse to Fordringer til Luftfornyelsen et Omfang, hvis Størrelse først tydelig viser sig ved en mere indgaaende Betragtning, og dernæst

er der tillige andre Forhold af stor Betydning, som ikke kunne lades upaaagtede ved et Ventilationsapparat, naar det skal virke saa heldbringende og godt, som man nu omstunder kan frembringe det.

Ventilationssystemets Opgave vil bedst kunne oplyses, naar følgende enkelte Dele af dets Virksomhed betragtes hver for sig:

1) *Tilstrækkelig Tilførsel af frisk Luft* til enhver Aarstid, hvor det ikke er saa varmt, at man foretrækker at have Vinduerne aabne. Overeensstemmende med, hvad der beregnes andetsteds for vel ventilerede Skoler, har man fastsat Luftfornyelsen til 500 à 700 Kubikfod i Timen pr. Elev, eller c. 3—5 Gange Klassens Rumfang i Timen. Medens det mindre af disse Tal er passende, naar det gjælder om alene at holde Luften tilstrækkelig ren, saa er det større Tal fornødent, naar det gjælder at afkøle Klasserne foruden at rense Luften i dem; medens der om Vinteren særlig tænkes paa at erholde ren Luft, saa fremtræder i de varme Aarstider næsten lige saa stærkt Ønsket om at undgaa den høje Varmegrad i Stuerne, der er en Følge af mange Personers Tilstedeværelse, Gasblus, Solens Virkning gjennem Vinduerne ell. lign. Aarsager. Der er herved naturlig opstaaet en Adskillelse imellem den saakaldte «*Vinterventilation*», der er knyttet til Opvarmningen, og «*Sommerventilationen*», der maa kunne finde Sted uafhængig heraf, og som derfor kræver særlige Apparater til at sætte Luftvexlingen i Virksomhed. — I tidligere Tid nøjedes man oftest i Skolerne med Vinterventilation (og der bygges endnu en Del, som ikke have særlige Apparater til Sommerventilation); der er imidlertid lange Tider paa Aaret, hvor man i saa Tilfælde maa nøjes med en ringe eller slet ingen Ventilation, nemlig i de varmere Aarstider, hvor man ikke ønsker nogen Opvarmning af Lokalerne, men alligevel ønsker en Ventilation, som ikke uden Fyring naar sin fulde Styrke. Ofte kan paa en og samme Dag Trangen til Vinterventilation og Sommerventilation være tilstede paa

forskjellige Tider, idet f. Ex. Middags- eller Eftermiddags-solen kan gjøre en Afkøling af Lokalet ønskelig, medens der maaske om Formiddagen var Trang til Opvarming. Det er derfor af stor Vigtighed at kunne tilvejebringe en Luftvexling paa anden Maade end ved Varmeapparatet, d. v. s. at have Sommerventilation, og dennes Nødvendighed føles i de senere Aar stadig mere.

2) Varmegraden i Klasserne maa holdes nogenlunde konstant, og strax ved Undervisningens Begyndelse have den rette Højde. Omsorgen herfor bør ikke paahvile Lærpersonalet, hvis Opmærksomhed er bunden til Undervisningen, men Kontrollen hermed og Reguleringen deraf bør være henlagt udenfor Klasserne og besørget af en Mand (f. Ex. Fyrbøderen), hvis Hverv udelukkende er knyttet til Varme- og Ventilationsapparatet. Et herhenførende særdeles fortrinligt Apparat (Ingeniør Bonnesens Central-Luft-thermometer) er i de senere Aar fremkommet her i Landet, nemlig et Thermometer, hvis Beholder sættes oppe i Klassen, medens Skalaen anbringes nede i Kjælderen ved Fyrepladsen, saa at Fyrbøderen altid kan se, hvad Temperatur der er i de enkelte Klasser, og følge enhver Forandring i Varmegraden, idet Thermometret baade virker hurtig og angiver Temperaturen kontinuerlig (de elektriske Thermometere f. Ex. angive kun enkelte, ved Konstruktionen fastsatte Grænsetemperaturer). Det er indlysende, at Reguleringen af Temperaturen i Klasserne paa Grund af dette Apparats Angivelser kan foretages med en hidtil ukjendt Akkuratesse og Lethed, saafremt blot de fornødne mekaniske Spjæld og lignende staa til Raadighed for Fyrbøderen, saa at han kan forandre Temperaturen af den Luft, som tilføres Klasserne, og derigjennem indvirke paa disses Varmegrad.

3) Det er nødvendigt, at den friske Luft, der i opvarmet eller uopvarmet Tilstand tilføres Stuerne, maa være saa ren som muligt og have en passende Fugtighedsgrad, hvilket ikke altid kan siges om Luften i det fri, hvorfor den ofte

trænger til at behandles i disse Henseender før Indtrædelsen i Klasserne. Den københavnske Luft indeholder ofte megen Støv, som kan filtreres fra og da viser sig at indeholde ikke alene Kulstøv, men ogsaa Sandpartikler, fine Fnok og Trevler af Klædevarer, Halmstumper og forskellige andre Stoffer, som helst ikke maa komme i Berøring med Varmefladerne, fordi de da kunne svides og ved deres Lugt betage Luften dens Friskhed. — Om Vinteren trænger Luften stærkt til at befugtes før sin Indtrædelse i Stuerne, idet Stueluften bør være mindst halvt mættet med Fugtighed ved almindelig Stuetemperatur; for imidlertid at blive dette, maa der tilføres en ret betydelig Dampmængde, der ved denne Bygning let kan komme til at andrage et Par Potter Vand i Timen pr. Klasse og derover; erholder Luften ikke denne Befugtning, virker den til sine Tider stærkt udtørende i Klasserne, hvilket mærkes paa Inventariet og utvivlsomt ogsaa har skadelig Virkning paa de tilstedeværendes Velbefindende.

4) Selvfølgelig maa Ventilationen tilfredsstille flere andre Fordringer, som det vil være overflødigt her nærmere at gaa ind paa; der maa saaledes findes en ensformig Temperatur for alle Klassens Pladser, og Luftvexlingen bør strække sig over hele Rummet og ikke blot over Dele af samme, Korridorerne bør have nogen Opvarming og Ventilation o.s.v.

Under tilbørligt Hensyn til de nys omhandlede Fordringer, som man har stillet sig for Øje ved Konstruktionen af Apparatet, har Systemet faaet følgende Form:

Opvarmingen sker ved Dampvarmeplader. Før Skoletiden opvarmes Klasserne væsentlig ved Damprør, der ere anbragte i selve Stuerne ved Ydervæggene; man har paa Grund af denne Indretning anvendt enkelte Vinduer (i Stedet for dobbelte) og derved faaet Lokalerne lysere, end ellers vilde være Tilfældet, og endvidere tilsigtes der ved disse Rørs Anbringelse en større Sikkerhed for, at Klasserne selv i streng Kulde med Lethed faa deres Vægge

(navnlig Ydermuren) opvarmede tilbørlig, inden Skoletiden begynder. — I selve Skoletiden tilføres der Klasserne frisk Luft, som i Forvejen tilberedes (renses, befugtes, opvarmes) i Kjælderetagen og sendes op til hver Klasse især igjennem et muret Rør, for derpaa at indlades i Stuerne paa en saadan Maade, at Klasserne i hele deres Brede blive delagtige i Luftvexlingen. Den fordærvede Luft bortgaar gjennem murede, dertil alene bestemte Skorstensrør, som gaa ud igjennem Taget.

Medens Luftvexlingen da om Vinteren vil foregaa ved Aspiration paa lignende Maade som ved adskillige Luftvarmeapparater (med Kaloriferer), saa vil dette ikke mere finde Sted, naar Fyringen ophører, og netop paa denne Tid af Aaret savnes Ventilationen stærkt paa Grund af den tiltagende Varme i Klasserne; for imidlertid at kunne beherske Ventilationen fuldstændig og uafhængig af den ydre Lufts Temperatur, anbringes i Kjælderen en lille Dampmaskine med et Viftehjul (en «Centrifugal-Ventilator»), der til enhver Tid er i Stand til at blæse den friske Luft ind i Ledningerne ved mekanisk Kraft, hvorved Aspirations-Systemet forvandles til et Pulsions-System, der kan virke med fuld Kraft selv midt i den varmeste Sommer, hvis der er Anledning til da at sætte det i Virksomhed.

Dampen til Opvarmning tages dels fra en dertil bestemt Dampkedel, og dels benyttes ogsaa Spildedampen fra Maskinen.

Reguleringen af Temperaturen i Klasserne foretages udelukkende af Fyrbøderen, der ved Hjælp af 1 Central-thermometer for hver Klasse kan følge Variationer i Temperaturen og beherske den ved Reguleringspjæld.

Forældrenes Opmærksomhed henledes paa følgende Bestemmelser, der gjælde for samtlige private Latin- og Realskoler i Kjøbenhavn:

- 1) Naar der i en Familie, som har skolesøgende Børn, udbryder en smitsom Sygdom, maa Skolen forlange strax at modtage Meddelelse herom.

Er Sygdommen Skarlagensfeber, Difteritis eller en anden farligere Sygdom, vil det ubetinget være nødvendigt at forbyde alle Disciple fra Hjem, hvor der findes Patienter med disse Sygdomme, al Adgang til Skolen, indtil al Fare for Smitte er forbi.

Derimod vil det under en af de sædvanlige godartede Mæslinge- eller Kighosteepidemier eller andre mindre farlige smitsomme Sygdomme i Reglen ikke være nødvendigt at formene Disciple fra Hjem, hvor disse Sygdomme findes, Adgang til Skolen.

- 2) De Skoler, der have Dimissionsret til Universitetet, have samme Priser for Undervisningen i alle studerende og Realklasser. (Se Omslagets 3die Side.)
- 3) For Brødre, der samtidig besøge Skolen, gives Moderation, saaledes, at den ældste Broder betaler fuldt ud, den anden og tredie Broder hver 2 Kroner under fuld Betaling, den 4de betaler intet.
- 4) Til Brændsel og Inventarium betaler hver Discipel 4 Kr. om Aaret.
- 5) For hver ny Discipel betaales 4 Kr. i Indskrivningspenge.

- 6) Naar en Discipel forsømmer Skolen paa Grund af Sygdom, betales for den Maaned, hvori Sygdommen begyndte, og for den følgende Maaned. Denne Regel finder ogsaa Anvendelse paa Disciple, der maa holdes borte fra Skolen paa Grund af Sygdom i Hjemmet.
  - 7) Udmeldelser maa ske med en fuld Maanedes Varsel; der betales altsaa for den Maaned, i hvilken Udmeldelsen sker, og for den følgende.
  - 8) Af Dimittenderne (studerende og Realdisciple) betales Skolepenge til Skoleaarets Slutning, det er til Juli Maanedes Udgang.
  - 9) Enhver Discipel, der indstiller sig til 4de Klasses Hovedexamen eller Realafgangsexamen, betaler 20 Kr. For Afgangsexamen for studerende betales intet af den Discipel, der har bestaaet 4de Klasses Hovedexamen ved samme Skole; ellers betales 20 Kr.
-

Efterretninger fra Skoleaaret 1882—83.

Afgangsexamen for Studerende 1882.

Til denne Examen dimitterede Skolen 1 Discipel, der bestod med 1ste Karakter.

Der meldte sig 11 Privatister; af dem bestod 1 med 1ste Kar. m. Udm., 1 med 1ste Kar., 6 med 2den Kar., 3 med 3die Kar.

De beskikkede Censorer vare:

Dansk: Hr. Prof. Rasmussen, Hr. Skoleinspektør Greensteen.

Oldnordisk: Hr. Cand. mag. Hoffory, Hr. Dr. phil. Kaalund.

Fransk: Hr. Docent Sundby, Hr. Cand. phil. Arlaud.

Engelsk: Hr. Overretsassessor Branth, Hr. Adjunkt Bischoff.

Tysk: Hr. Cand. jur. Mohr, Hr. Cand. phil. Simonsen.

Latin: Hr. Professor Holm, Hr. Cand. philol. Jensen.

Græsk: Hr. Overlærer Heise, Hr. Adjunkt Selchau.

Historie: Hr. Overlærer Hasselager, Hr. Dr. phil. Mollerup.

Mathematik: Hr. Dr. phil. Gram, Hr. Docent Zeuthen.

Naturlære: { Hr. Overlærer Lassen, Hr. Overl. Ibsen.
Hr. Docent A. Thomsen, Hr. Cand. mag. Christiansen.

Realafgangsexamen 1882.

5 af Skolens Disciple bestode denne Examen, 1 med Udmærkelse.

Som beskikkede Censorer mødte Hr. Cand. phil. Simon-
sen (Tysk), Hr. Cand. polit. Larpent (Fransk) og Hr. Dr.
phil. Crone (Mathematik).

Ifølge Indbydelse fra Skolen deltog i Censuren: Hr.
Professor Agerskov (Dansk), Hr. Cand. jur. Mygind (En-
gelsk), Hr. Cand. mag. Bricka (Historie), Hr. Cand. mag.
Lund (Geografi), Hr. Cand. phil. A. Jørgensen (Naturhistorie)
og Hr. Cand. polit. Unmack (Naturlære).

Fjerde Klasses Hovedexamen 1882.

Til denne Examen indstillede 14 af Skolens Disciple
sig; af disse bestode 13 (2 m. Udm.) og opflyttedes derpaa
i 5te Klasse.

Som beskikkede Censorer mødte Hr. Cand. polit. Lar-
pent (Fransk), Hr. Dr. phil. Siesby (Latin) og Hr. Dr. phil.
Crone (Mathematik).

Afgangsexamen for Studerende 1882.

	Dansk.		Oldnordisk.	Fransk.	Engelsk.	Historie.	Arithmetik		Geometri		Fysik		Points.	Hovedkarakter.
	1	2					skriftlig.	mundlig.	skriftlig.	mundlig.	kemisk.	mekanisk.		
Holm, J. L. T. F. . . .	Mg.—	Mg.—	Mg.+	Mg.	Mg.	G.—	Mg.	Ug.	Mg.	Mg.+	Mg.+	Mg.—	91	1

Realafgangsexamen 1882.

	Dansk.	Tysk.	Engelsk.	Fransk.	Historie.	Geografi.	Naturhistorie.	Arithmetik.	Geometri.	Naturlære.	Points.
Kalkar, W. I.	Mg.	G.+	Mg.	Mg.+	Tg.—	G.+	G.+	Mg.	Mg.—	Mg.	64
Nathan, H. M.	Mg.	Mg.+	Mg.+	Mg.+	Mg.+	Mg.+	Mg.+	Mg.	Mg.+	Ug.—	80
Olsen, C. V. F.	Tg.+	Tg.	G.	G.—	G.	G.+	Mg.	Tg.—	Mdl.+	Mg.	36
Salomonsen, G. F. . . .	Mg.—	Mg.+	Ug.	Ug.—	Ug.	Ug.	Ug.	Ug.—	Ug.—	Mg.	84
Schow, L. C. W.	Mg.—	G.—	G.+	G.—	G.—	Mg.	Ug.—	Mdl.	Mdl.	Mg.—	36

Fjerde Klases Hovedexamen 1882.

	Dansk.	Tysk.	Fransk.	Latin.	Græsk.	Historie.	Geografi.	Naturhistorie.	Arithmetik.	Geometri.	Points.
Adeler, C. H.	G.+	Mg.	Mg.—	Tg.—	Mdl.	Ug.	Mg.+	Mg.—	Tg.	Tg.+	34
Claessen, I.	G.+	G.—	G.—	G.	Tg.+	Mg.—	Ug.	Mg.	Mdl.+	Mg.	49
Claussen, S. N. C. . . .	G.+	Mg.	Mg.	Mg.—	G.—	Ug.	G.+	Mg.+	Mg.	Ug.	72
Garde, P. S.	Ug.—	Ug.	Ug.	Ug.	Ug.—	Ug.	Ug.	Ug.	Mg.+	Ug.—	86
Goldschmidt, G.	Mg.+	Mg.+	Mg.+	Mg.	Ug.—	Ug.	Ug.	Ug.—	Ug.—	G.—	79
Halberstadt, H.	Ug.—	Ug.—	Mg.	Mg.+	Mg.	Ug.—	Ug.	Ug.	Mg.	G.	80
Jørgensen, H. H. H. . . .	G.+	Mg.	G.	G.+	Ug.—	Mg.—	Mg.	Ug.—	G.	Mg.	70
Mohr, H. C.	Mg.—	Ug.—	Mg.	Mg.—	G.+	Ug.—	Mg.—	Ug.—	Ug.	Mg.+	76
Oest, V. C.	Mg.	Ug.—	Mg.+	G.—	Mg.+	Ug.	Mg.—	Ug.—	Tg.—	Tg.	58
Piper, M. L. T.	Mg.	Ug.—	Ug.—	Ug.—	Mg.	Ug.—	Ug.	Mg.+	Ug.	Ug.	84
Salomonsen, M. E. . . .	G.	Mg.	Mg.—	Mg.—	Mg.+	Ug.—	G.+	Mg.	Mg.—	Mg.+	72
Therchilsen, I. L. . . .	G.	Mg.	G.—	Tg.	Mg.—	Ug.	Mg.—	Mg.	G.+	G.—	55
Trier, S. E.	Mg.—	Ug.—	Mg.	Mg.+	Mg.+	Ug.	G.+	Mg.+	Ug.	Ug.	80

Udsigt over hvad der er læst i det forløbne Skoleaar.

Religion. 1ste Fællesklasse. Det gamle Testamentes Bibelhistorie er mundtlig gennemgaaet indtil Rigets Deling. **2den Fællesklasse.** Balslevs Bibelhistorie: Fra Rigets Deling til Jesu Undergjæringer (efter den gamle Udgave). «Trosbekjendelsen» og «Fadervor». **3die Fællesklasse.** Balslevs Bibelhistorie: fra Jesu Undergjæringer — ud, Luthers lille Katechismus forfra til «Fadervor». Enkelte Psalmer. **4de Fællesklasse.** Angers Bibelhistorie: Det gamle Testamente. Luthers lille Katechismus: «Fadervor», «Daaben» og «Nadveren». Nogle Psalmer. **5te Fællesklasse.** Angers Bibelhistorie: Det nye Testamente til S. 107. Balslevs Katechismus: Forfra til det 6te Bud. Enkelte Psalmer. **6te Fællesklasse.** Angers Bibelhistorie fra S. 113 til 145. Balslevs Katechismus: Fra det 9de Bud til Kristi Gjærning. Nogle Psalmer. **1ste stud. Klasse og 1ste Realklasse.** Angers Bibelhistorie: Det nye Testamente. Balslevs Katechismus: Fra 3die Trosartikel til Daabens Sakrament. Enkelte Psalmer. **2den stud. Klasse og 2den Realklasse.** Balslevs Katechismus: «Daaben», «Nadveren», de 10 Bud og de 3 Trosartikler. **3dle stud. Klasse og 3die Realklasse.** Balslevs Katechismus: Fra 2den Trosartikel — ud. I den sidste Tid af Skoleaaret har man paabegyndt Læsningen og Forklaringen af Johannes-evangeliet. **4de stud. Klasse og 4de Realklasse.** Oldtidens og Middelalderens Kirkehistorie i store Hovedtræk. **5te og 6te stud. Klasse.** De forskjellige Retninger indenfor den protestantiske Kirke. Tillige ere enkelte ethiske Spørgsmaal gennemgaaede med Benyttelsen af udvalgte Stykker af Martensens Ethik.

Dansk. 1ste Fællesklasse. Neves ABC og Læsebog er benyttet til Læse- og Staveøvelser. Nogle Vers ere lærte udenad. **2den Fællesklasse.** Borgens og Rungs Læsebog I læst og repeteret. Enkelte Stykker ere benyttede til Gjenfortællen, en Del Digte til Udenadslæsning. I sidste Halvaar Afskrivning efter Bog. **3die Fællesklasse.** Funch, Røgind og Warburg's danske Læsebog til S. 213, tildels repeteret; Oplæsning og Stavning. Nogle Digte lærte udenad. 1 Stil ugentlig, i Begyndelsen af Aaret Afskrivning efter Bogen, senere Diktat efter et hjemme læst Stykke. **4de Fællesklasse.** Funch, Røgind og Warburg: Dansk Læsebog fra S. 114. Oplæsning, Gjenfortællen og lidt Analyse. Flere Digte ere lærte udenad. 1 Stil ugentlig: Diktat efter et i Forvejen gennemgaaet Stykke. **5te Fællesklasse.** Bondesen, Dorph og Vilstrup: Dansk Læsebog I: Forfra til S. 210. Oplæsning og Analyse. 1 Stil om Ugen, Gjenfortælling. **6te Fællesklasse.** Agerskov, Nørregaard og Strøm: Dansk Læsebog III. Oplæsning og Analyse. Nogle Digte ere lærte udenad. 1 Stil om Ugen. Gjenfortælling. **1ste stud. Klasse og 1ste Realklasse.** Nørregaard og Strøm: Dansk Læsebog IV. Oplæsning og Analyse. Nogle Digte ere lærte udenad.

1 Stil om Ugen, Gjenfortælling og lettere frie Opgaver. **2den stud. Klasse** og **2den Realklasse**. Winkel-Horn og Borchsenius: Dansk Læsebog. Oplæsning og Analyse. Nogle Digte ere lærte udenad, og et Par Digterværker ere oplæste for Klassen. 1 Stil ugentlig, Gjenfortælling og frie Opgaver. **3die stud. Klasse** og **3die Realklasse**. Winkel-Horn og Borchsenius: Dansk Læsebog. Oplæsning og Analyse. Nordisk Gudelære efter Dorphs «Omrids af den nordiske Mythologi». Rosenbergs «Livet paa Island i Fristatstiden» er læst kursorisk. Flere Digterværker ere oplæste for Klassen. 3 Stile om Maaneden. **4de stud. Klasse** og **4de Realklasse**. Winkel-Horn og Borchsenius's Dansk Læsebog, samt M. Hammerichs «Danske og norske Læsestykker». Oplæsning og Analyse. Literaturhistorie med flere Prøver af større og mindre Digterværker. 2—3 Stile om Maaneden. 1 Begyndelsen af Skoleaaret en Række Timer Svensk efter Winkel-Horn og Borchsenius's Læsebog. Nogle Timer ere anvendte til med 4de Realklasse (i Forening med 3die Realkl.) at gjennemgaa C. Dorphs «Græsk-Romerske Mythologi». **5te** og **6te stud. Klasse**. Danmarks Literaturhistorie fra Oehlenschläger til vore Dage, med Benyttelse af Sigurd Müllers Haandbog. Oplæsning af tilhørende Digterværker. 1 Stil hver anden Uge. — Udvalgte Stykker af Runebergs «Fänrik Ståls Sagner» ere læste kursorisk.

Oldnordisk. **5te stud. Klasse**. Wimmers Læsebog læst S. 1—73, repeteret S. 1—13, 26—36. Wimmers Formlære læst og repeteret. **6te stud. Klasse**. Læst Wimmers Læsebog S. 37—107; repeteret S. 1—36 og S. 55—73. Wimmers Formlære repeteret.

Engelsk. **3die Fællesklasse**. Listovs Ledetraad, 1ste Afdeling. Forfra til Stk. 126 (kun de engelske Stykker). **4de Fællesklasse**. Listovs Ledetraad, 1ste Afdeling. Fra Stk. 107 og Bogen ud (kun de engelske Stykker); desuden Stkr. 33, 34, 38, 44, 45, 46, 47, 48, 49 (danske Stykker). Listovs Ledetraad, 2den Afdeling, Stk. 1—30. **5te Fællesklasse**. Listovs Ledetraad, 2den og 3die Afdeling. Stk. 103—164 (med Forbigaaelse af en Del danske Stykker). **6te Fællesklasse**. Listovs Læsestykker og Stiløvelser, 1ste Afdeling (kun de engelske Stykker), Stkr. 1—12, 15—33, 39—53. **1ste stud. Klasse** og **1ste Realklasse**. Hele Klassen: Listovs Læsestykker, 2den Afdeling, S. 3—26. Formlæren. 1ste Realklasse har desuden læst S. 26—41, 61—85. 1 Stil om Ugen. **2den stud. Klasse** og **2den Realklasse**. Hele Klassen: Listovs Læsestykker, 2den Afdeling S. 61—96. Formlæren. 2den Realklasse har desuden læst: S. 98—103, 118—155. 1 Stil om Ugen. **3die Realklasse**. Listovs Læsestykker, 2den Afdeling, S. 136—170, 178—204. Listov: Udvalg af engelske Forfatteres Skrifter, 1ste Hefte, S. 3—98. Formlæren. 1 Version hver Uge. **4de Realklasse**. Læsebog for Mellemklasserne: S. 44—49, 49—56, 63—64, 66—74, 75—77, 120—124. Listov: Udvalg af engelske Forfatteres Skrifter, 1ste Hefte (S. 3—102). Longfellow: The song of Hiawatha: 76 Sider. Læst kursorisk: 70 Sider af Løkkes Læsebog f. Mellem-

klasserne. 1 Version hver Uge. Formlæren. **5te stud. Klasse.** Listov: The English Reader: Forskolen samt S. 1—95 med tilsvarende danske Stykker. **6te stud. Klasse.** Læst og repeteret Listovs Udvalg af engelske Forff., 1ste Hefte, S. 1—56. Derhos repeteret The English Reader S. 1—95. Læst kursorisk David Copperfield I, S. 1—210; læst extempore Listovs udv. Læsestykker, 1ste Hefte, S. 56—87.

Tysk. 5te Fællesklasse. Tysk Læsebog for de første Begyndere af Kaper og Simonsen: S. 1—61; Kapers Sproglære: Substantivers og Adjektivers Deklination, de personlige Pronominer, Talordene, Hjælpeverberne og loben i Aktiv. **6te Fællesklasse.** Tysk Læsebog for Mellemklasserne af Kaper: S. 1—49 undtagen Stykke 3 og 6. Kapers Stiløvelser I: Stykke 1—28 undtagen Stykke 22. Kapers Sproglære: Verbet loben i Passiv til Verber af 2den Konjugation samt Deklinationerne med Tillæg. **1ste stud. Klasse og 1ste Realklasse.** Tysk Læsebog for Mellemklasserne af Kaper: S. 49—108 undt. Stykkerne 22, 27 og 32. Kapers Stiløvelser I: Stykke 28—39; 40—63 hver anden Sætning, alt undt. de blandede Øvelser. Kapers Sproglære: Deklinationerne med Tillæg, Pronominer, Adverbier og Præpositioner. 1 Stil hver anden Uge. **2den stud. Klasse og 2den Realklasse.** Tysk Læsebog for Mellemklasserne af Kaper: Fra S. 127 og Bogen ud; Kapers Stiløvelser I: Stykke 75—101 undt. blandede Øvelser, der ere benyttede til Stil. Kapers Sproglære: De sammensatte Verber og til Genitiv i Syntaxen. Realklassen 1 Stil hver anden Uge, den studerende Klasse 1 Stil hver tredie Uge. **3die stud. Klasse og 3die Realklasse.** Tysk Læsebog for de højere Klasser af Kaper og Simonsen: 78 Sider. Som Maanedslæsning er læst 60 Sider af Hauffs Märchen samt Hoffmann: Doge und Dogaressa. Kasuslæren efter Kapers Grammatik. Kapers Stiløvelser for Mellemklasserne benyttet til mundtlig og skriftlig Oversættelse. **4de stud. Klasse og 4de Realklasse.** Kaper og Simonsens Læsebog for de højere Klasser. 4 stud. Kl. læst omtr. 100 Sider af den prosaiske Del, samt et Udvalg af den poetiske Del; Schillers Wilhelm Tell, 3—5 Akt; 4de Realkl. læst det samme og desuden repeteret 60 Sider, og 1—4 Akt af Wilhelm Tell. Hauffs: Lichtenstein læst kursorisk. Kapers Sproglære. 1 Stil hver Maaned.

Fransk. 6te Fællesklasse. Plötz: Syllabaire, læst og repeteret indtil Stykket 82. 1 Stil ugentlig. **1ste stud. Klasse og 1ste Realklasse.** Plötz: Syllabaire fra St. 87—Bogen ud. Rocherolles: Lectures enfantines II, S. 1—34. 1 Stil ugentlig. **2den stud. Klasse og 2den Realklasse.** Pios Læsebog for Begyndere fra Stk. 77 ud. Sammes for Mellemklasser omtr. 30 Sider. Jungs Grammatik, Formlæren med Undtagelse af uregelmæssige Verber og Pronominer. C. Michelsens Stiløvelser I: de første 39 Stykker. **3die stud. Klasse og 3die Realklasse.** Abrahams og Arlaud: Læsestykker, S. 48—148. Jungs Grammatik: Formlæren. C. Michelsens Stiløvelser I: fra Stk. 40 ud. **4de stud. Klasse og 4de Realklasse.** Læst Musset: Croisilles og Pierre et Camille; Gustave

Droz: L'Omelette; repeteret Mérimée: Tamango. Kursorisk Balzac: La Maison du Chat-qui-pelote og Un épisode sous la Terreur. Jungs Grammatik: Formlæren undtagen Pronominerne. C. Michelsens Stiløvelser II: 14 Stykker. **5te og 6te stud. Klasse.** Molière: L'École des Femmes. Barnül og Michelsen: Franske Prosastykker, forskellige Partier, dels statarisk, dels kursorisk. Garrigues Grammatik: Ordføjningslæren. C. Michelsens Stiløvelser II samt Stykker af Giedes, dels mundtlig, dels skriftlig.

Latin. **1ste stud. Klasse.** Forchhammers latinske Læsebog. Formlæren efter Madvigs latinske Grammatik. **2den stud. Klasse.** Cæsars Gallerkrig: 2den og 3die Bog. Formlæren og af Syntaxen Kasuslæren til Ablativ efter Madvigs Grammatik. 1 Stil egentlig efter Iversens Stiløvelser. **3die stud. Klasse.** Cæsars Gallerkrig: 1ste Bog samt 17 Kapp. af 2den Bog. Af Ovids Metamorphoser 496 Vers. Madvigs Syntax: § 177—§ 280. 2 Stile om Ugen efter Iversens Stiløvelser. **4de stud. Klasse.** Cicero: de 4 catilinariske Taler. Repeteret 2den Bog af Cæsars Gallerkrig. Ovid: Ino og Athamas, Cadmus, Europa og Battus; repeteret Deucalion, Pyramus og Thisbe. Madvigs Grammatik: § 261—§ 374. 2 Stile om Ugen efter Iversens og Trojels Stiløvelser. **5te stud. Klasse.** Cicero: Talerne for Ligarius og Dejotarus, 2den Bog af de officiis; Sallust: Catilina. Kursorisk er læst c. 40 Kapp af Livius' 21de Bog og flere Stykker af Henriksens Opgaver. **6te stud. Klasse.** Klassen har læst det samme som 5te Klasse og desuden repeteret: Cicero: Talerne for det maniliske Lovforslag og Cato major.

Græsk. **3die stud. Klasse.** Bergs *Forskole til Læsning af Græsk læst. Af samme Læsebogs anden Afdeling er læst og repeteret af Mytherne fra S. 15—22. Bergs Formlære læst og repeteret **4de stud. Klasse.** Xenophons Anabasis, 1ste Bog, Cap. 1—7. Af Bergs Læsebogs anden Afdeling er læst af Mytherne S. 22—35. Homers Odysseé, 6te Sang. Bergs Formlære repeteret. **5te stud. Klasse.** Iliaden: I. II (1—454). Odysseéen: IV. Herodot: VII, 115—152. 196. 198—238. Af Platon efter Thriges Udvalg: Euthyfron, Symposion, Faidros, Lysis og Protagoras. **6te stud. Klasse** opgiver til Afgangsexamen: Iliaden: I. II (1—454). VI. Odysseéen: IV og VI. Petersens græske Anthologi forfra til den choriske Poesi. Herodot: VII (115—152. 196. 198—238) og IX. Platon: Apologien og Kriton samt efter Thriges Udvalg: Euthyfron, Symposion, Faidros, Lysis og Protagoras. Følgende Skrifter ere læste i Oversættelse: Aischylos: Prometheus, Agamemnon, Sonofferbærerinderne, Eumeniderne. Stykker af Odysseéen og Platons Symposion.

Historie. **2den Fællesklasse.** Danmarkshistorien til den oldenborgske Stamme (efter Erslev). **3die Fællesklasse.** Danmarkshistorien fra den oldenborgske Stamme (efter Erslev). **4de Fællesklasse.** Oldtidens Historie (efter Blochs mindre Bog). **5te Fællesklasse.** Middelalderen og den nyere Tids Historie (efter Blochs mindre Lærebog). **6te Fællesklasse.** Oldtidens

Historie til det romerske Kejserdømme (efter Blochs Lærebog for Realskoler). **Iste stud. Klasse og Iste Realklasse.** Middelalderens samt Nordens Historie til 1060 (efter Blochs Lærebog i Historien). **2den stud. Klasse og 2den Realklasse.** Nordens Historie fra 1047 til 1523, samt den nyere Tids Historie til den franske Revolution (efter Blochs Lærebog i Historien). **3die stud. Klasse og 3die Realklasse.** Nordens Historie fra 1523, den franske Revolutions og den nyeste Tids Historie (efter Blochs Lærebog i Historien). **4de stud. Klasse.** Oldtidens Historie samt Nordens Historie til 1523 (efter Blochs Lærebog for Realskoler). **4de Realklasse.** Blochs Lærebog for Realskoler (hele Bogen). **5te stud. Klasse.** Oldtidens og Nordens Historie (efter Thrige), den nyere Tids Historie (efter Blochs Lærebog for Realskoler). **6te stud. Klasse.** Det samme som 5te Kl. og tillige Middelalderens Historie (efter Blochs Lærebog for Realskoler).

Geografi. 3die Fællesklasse. Nord-, Øst- og Syd-Europa (Erslevs Geografi med Billeder). **4de Fællesklasse.** Mellem- og Vest-Europa samt de fremmede Verdensdele (Erslevs Geografi med Billeder). **5te Fællesklasse.** Erslevs Geografi Nr. 4. Forfra til de britiske Øer. **6te Fællesklasse.** Erslevs Geografi Nr. 4. Fra Kongeriget Holland til Avstralien. **Iste stud. Klasse og Iste Realklasse.** Erslevs Geografi Nr. 2. Forfra til Kejserdømmet Tyskland. **2den stud. Klasse og 2den Realklasse.** Samme Bog fra Kejserdømmet Tyskland til Asien. **3die stud. Klasse og 3die Realklasse.** Samme Bog: Afrika, Amerika Avstralien, Danmark, Nordevropa. **4de stud. Klasse og 4de Realklasse.** Samme Bog repeteret.

Naturhistorie. 2den Fællesklasse. De vigtigste Pattedyr, navnlig Husdyrene (mundtlig Meddelelse). **3die Fællesklasse.** Mundtlig Meddelelse om en Del Pattedyr og Fugle. **4de Fællesklasse.** Hvirveldyrene (Lützens Lærebog Nr. 3). **5te Fællesklasse.** Leddyr og Bløddyr (Sahlertz). **6te Fællesklasse.** Planteriget (Strøms mindre Lærebog). **Iste stud. Klasse og Iste Realklasse.** Pattedyr, Fugle, Krybdyr og Padder (Lützens Lærebog i Zoologi Nr. 2). **2den stud. Klasse og 2den Realklasse.** Fiske, Leddyr og Bløddyr (Lützens Lærebog i Zoologi Nr. 2). **3die stud. Klasse og 3die Realklasse.** Planteriget (Strøms mindre Lærebog). **4de stud. Klasse og 4de Realklasse.** Lützens Lærebog i Zoologi Nr. 2 og Vaupells Botanik.

Naturlære. 3die Realklasse. Lorenz: Kortfattet Naturlære. Læst og repeteret Ligevægtslæren og Varmelæren til Varmens Forplantelse. **4de Realklasse.** Lorenz: Kortfattet Naturlære. Læst Bevægelseslæren, det sidste af Varmelæren, Magnetisme og Elektricitet. Repeteret hele Bogen. Lys- og Lydlære er forbigaaet. **5te stud. Klasse A.** Lorenz: Kortfattet Naturlære. Læst og repeteret Varmelære, Magnetisme og Elektricitet. Jørgensen: Astronomi. Læst Iste Kapitel. **5te stud. Klasse B.** Schiøtz: Lærebog i Fysik. Læst og repeteret mekanisk Fysik, læst Lyslæren til § 133. Jørgensen: Astronomi. Læst Iste Kapitel. **6te stud. Klasse.** Lorenz: Kortfattet Naturlære. Læst Varmelære, Magnetisme og Elektricitet, repeteret hele Bogen med enkelte Tilføjelser. Lyd- og Lyslære

ere forbigaaede. Jørgensen: Astronomi. Læst fra andet Kapitel og Bogen ud. Repeteret hele Bogen. Enkelte Ting ere forbigaaede.

Mathematik. 1ste stud. Klasse og 1ste Realklasse. Læst og repeteret efter Jul. Petersens Arithmetik I forfra til Polynomiers Division. 2den stud. Klasse og 2den Realklasse. Læst og repeteret efter Jul. Petersens Arithmetik 1ste Del fra Polynomiers Division til S. 100. Efter samme Forf.'s Geometri forfra til Polygoner. 3die stud. Klasse og 3die Realklasse. Læst og repeteret efter Jul. Petersens Arithmetik I Decimalbrøk, 2den Del forfra til Rækker. Efter samme Forf.'s Geometri fra 2det Kapitel til 3die Kapitel. V. 4de stud. Klasse og 4de Realklasse. Læst og repeteret Jul. Petersens Geometri og samme Forfatters Arithmetik og Algebra (I og II). 5te stud. Klasse B. Læst og repeteret Jul. Petersens Trigonometri, Jul. Petersens Stereometri (I), Jul. Petersens Arithmetik III; desuden repeteret en Del af det ifjor læste arithmetiske Kursus.

Regning. 1ste Fællesklasse. Addition og Subtraktion med ubenævnte Tal. 2den Fællesklasse. Multiplikation og Division med ubenævnte Tal. 3die Fællesklasse. Efter Chr. Hansens Regnebog, 1ste Del: Multiplikation og Division med ubenævnte Tal, Resolution og Reduktion, Addition og Subtraktion med benævnte Tal. 4de Fællesklasse. Efter Meiers Regnebog I: de fire Regningsarter med benævnte Tal. 5te Fællesklasse. Efter Meiers Regnebog I: Reguladetri. Efter samme Forf.'s Regnebog II: Brøk. 6te Fællesklasse. Efter Meiers Regnebog II: Reguladetri og Procentregning. 1ste stud. Klasse og 1ste Realklasse. Procentregning og Delingsregning. 2den stud. Klasse og 2den Realklasse. Procentregning, Delingsregning, omvendt og sammensat Forhold. 3die stud. Klasse og 3die Realklasse. Opgaver i det tidligere lærte. 4de stud. Klasse. Handelsregning, Areal- og Volumenberegning. 4de Realklasse. Vanskeligere Opgaver i Handelsregning.

Skolens Lærere.

- Hr. Arneberg, A. G., Cand. phil., Matematik og Regning i 1ste—3die stud. Kl. og 1ste—3die Realkl. samt Regning i 5te og 6te Fælleskl.
- Bartholin, C., Cand. mag., Naturhistorie i 6te Fælleskl., 1ste—4de stud. Kl. og 1ste—4de Realkl.
  - Bendixen, F., Cand. phil., Tysk i 4de stud. Kl. og 4de Realkl., Fransk i 6te Fælleskl., Geografi i 1ste—4de stud. Kl. og 1ste—4de Realkl.
  - Borchsenius, O., Cand. phil., Dansk i 4de Fælleskl., 1ste—6te stud. Kl., og 1ste—4de Realkl.
  - Goldschmidt, M., Cand. philol., Græsk i 5te og 6te stud. Kl.
  - Hansen, P. C. V., Dr. phil., Matematik i 4de og 5te stud. Kl., samt 4de Realkl.
  - Holbech, V., Cand. polit., Tysk i 5te og 6te Fælleskl., 1ste og 2den stud. Kl. samt 1ste og 2den Realkl.
  - Horn, F. Winkel, Dr. phil., Oldnordisk i 5te og 6te stud. Kl., Engelsk i 6te stud. Kl.
  - Hornemann, G., Cand. mag., Historie i 4de stud. Kl. og 4de Realkl.
  - Jespersen, J., Stabssergeant, Gymnastik i 1ste—5te Fælleskl., 1ste, 4de, 5te, og 6te stud. Kl., samt 1ste og 4de Realkl.
  - John, H., Kunstmaler, Tegning i 4de—6te Fælleskl., Skrivning i 1ste—3die stud. Kl. og 1ste—4de Realkl.
  - Kjørboe, A., Cand. theol., (midlertidig) Skrivning i 5te og 6te Fælleskl., Sang i 3die—6te Fælleskl., 1ste og 2den stud. Kl. samt 1ste og 2den Realkl.
  - Levysohn, S., Cand. phil., Dansk i 6te Fælleskl., Fransk i 1ste stud. Kl. og 1ste Realkl., Geografi i 4de og 5te Fælleskl., Regning i 4de Fælleskl.
  - Lund, H. C. A., Cand. mag., Historie i 5te og 6te stud. Kl.
  - Michelsen, C., Cand. phil., Fransk i 2den—6te stud. Kl., 2den—4de Realkl.

- Hr. Michelsen, H., Cand. philol., Latin i 1ste, 5te og 6te stud. Kl. Prosa, Græsk i 3die stud. Kl., Historie i 5te Fælleskl.
- Neve, A., Sproglærer, Engelsk i 3die—6te Fælleskl., 1ste, 2den og 5te stud. Kl. samt 1ste—4de Realkl., Geografi og Regning i 3die Fælleskl.
  - Nielsen, J., Cand. theol., Historie i 1ste—3die stud. Kl. og 1ste—3die Realkl.
  - Petersen, L. Schat, Cand. theol., Religion i hele Skolen.
  - Prytz, K., Cand. mag., Naturlære i 5te og 6te stud. Kl. samt 3die og 4de Realkl.
  - Schrøder, F., Krigsassessor, Gymnastik i 6te Fælleskl., 2den og 3die stud. Kl. samt 2den og 3die Realkl.
  - Stephensén, K., stud. jur., Dansk i 3die og 5te Fælleskl., Historie i 3die Fælleskl.
  - Torup, F., Cand. philol., Latin (Poesi) i 5te og 6te stud. Kl., Græsk i 4de stud. Kl.
- Frøken Budtz, M., (som Vikar for Frøken M. Nielsen), Dansk i 2den Fælleskl., Regning i 1ste og 2den Fælleskl., Skrivning i 1ste—4de Fælleskl., Tegning i 3die Fælleskl.
- Nielsen, C., Dansk i 1ste Fælleskl.
- Bestyreren, Latin i 2den—4de stud. Kl., Tysk i 3die stud. Kl. og 3die Realkl., Historie i 2den, 4de og 6te Fælleskl., Naturhistorie i 1ste—5te Fælleskl.

I Slutningen af forrige Aar forlode Hr. Dr. phil. H. Høffding og Hr. Dr. jur. J. Steenstrup Skolen, idet de begge blev kaldede til at overtage et Professorat ved Universitetet. Naar jeg her bringer dem Skolens Tak for den Tid, de have virket ved den, Dr. Høffding fra August 1865, Dr. Steenstrup fra August 1880, er det ikke blot, fordi de ved deres store Kundskabsrigdom og videnskabelige Dygtighed have været en Pryd for Skolen, men ogsaa, fordi de have været nidkjære Lærere og trofaste Venner af deres Medarbejdere.

Skolen tæller nu, i Juni Maaned, 230 Disciple. De ere saaledes fordelte:

6te studerende Klasse . . .	7
5te studerende Klasse . . .	16 (1 math.-naturv.)
* { 4de studerende Klasse . . .	9
* { 4de Realklasse	6
* { 3die studerende Klasse . .	12
* { 3die Realklasse	7
* { 2den studerende Klasse . .	14
* { 2den Realklasse	11
* { 1ste studerende Klasse . .	14
* { 1ste Realklasse	11
6te Fællesklasse	27
5te Fællesklasse	22
4de Fællesklasse	23
3die Fællesklasse	18
2den Fællesklasse	18
1ste Fællesklasse	15
	230

*) Tildels eller helt forenede i Fællesfagene.

Skolen har to kongelige Fripladser, der besættes af Hans Majestæt Kongen. Fri Undervisning har været tilstaaet 14, nedsat Skoleløn 17 Disciple. Desuden have flere Disciple haft Legater og nydt anden Understøttelse, som ikke er særlig knyttet til Mariboës Skole, og derfor ikke nærmere bliver omtalt.

Den mundtlige Examen vil blive afholdt den 4de—11te Juli. Udfaldet bekendtgjøres Torsdagen den 12 Juli Kl. 9.

Nye Disciple prøves Torsdagen den 12te Juli Kl. 10.

Fredagen den 17de August Kl. 9 begynder det nye Skoleaar.

Til at overvære den mundtlige Examen indbydes Disciplenes Forældre samt enhver, som ellers interesserer sig for Skolen.

S. Neve.

Examinationens Gang ved den mundtlige Examen.

Onsdagen den 4de Juli.

V.	4 — 6.	Engelsk.	VIII.
III R.	6½ — 7½.	Engelsk.	VI.
6.	6 — 8.	Dansk.	IX.
5.	4 — 6.	Dansk.	X.

Torsdagen den 5te Juli.

V.	12 — 2.	Fransk.	VIII.
	5 — 8.	Historie.	VIII.
III.	4 — 6.	Geografi.	VI.
III St.	4 — 6.	Latin.	VII.
II.	6 — 8.	Geografi.	VI.
II St.	6 — 8.	Latin.	VII.
I St.	6 — 7½.	Engelsk.	IX.
5.	4 — 6.	Geografi.	V.
3.	4 — 6.	Dansk.	X.

Fredagen den 6te Juli.

II R.	4 — 5½.	Engelsk.	VI.
I.	4 — 6.	Geografi.	VII.
6.	6 — 8.	Fransk.	VI.
5.	6 — 8.	Engelsk.	VII.
4.	4 — 6.	Religion.	VIII.
	4 — 6.	Historie.	V.
3.	4 — 6.	Historie.	IX.

Lørdagen den 7de Juli.

I.	4 — 6.	Fransk.	IX.
6.	4 — 6.	Engelsk.	VI.
	6 — 8.	Geografi.	VI.

Mandagen den 9de Juli.

V.	9 — 11.	Oldnordisk.	VIII.
	12 — 3.	Naturlære.	VIII.
III.	8 — 10.	Naturhist.	IV.
	10 — 12.	Mathematik.	VI.
II St.	8 — 10.	Engelsk.	VII.
II.	10 — 12.	Tysk.	VII.
I R.	11 — 1.	Engelsk.	IX.
I St.	4 — 6.	Latin.	IX.
	6. 4 — 6.	Historie.	VI.
	5. 6 — 8.	Naturhist.	S.
	4. 12 — 2.	Dansk.	V.

3.	1 — 3.	Religion.	X.
2.	9½ — 11½.	Dansk.	I.
	11½ — 1.	Bibelhist.	I.
1.	10 — 11.	Bibelhist.	II.

Tirsdagen den 10de Juli.

V.	4 — 7.	Latin.	VIII.
III.	8 — 10.	Tysk.	VIII.
	11 — 1.	Fransk.	IX.
II.	8 — 10.	Historie.	VI.
	10 — 12.	Mathematik.	VI.
I.	8 — 10.	Tysk.	IX.
	11 — 1.	Historie.	VIII.
6.	8 — 10.	Naturhist.	S.
	10 — 12.	Tysk.	VII.
5.	8 — 10.	Regning.	V.
4.	10 — 12.	Geografi.	V.
	12 — 2.	Naturhist.	S.
3.	4 — 6.	Engelsk.	VI.
	6 — 8.	Regning.	VI.
2.	11 — 12½.	Regning.	II.

Onsdagen den 11te Juli.

V.	8 — 9.	Mathematik.	VIII.
	12 — 3.	Græsk.	VIII.
III St.	8 — 10.	Græsk.	IV.
III R.	11 — 1.	Naturlære.	S.
III.	4 — 6.	Historie.	IV.
II.	8 — 10.	Naturhist.	S.
	12 — 2.	Fransk.	VI.
I.	8 — 10.	Mathematik.	IX.
	6 — 8.	Naturhist.	S.
5.	8 — 10.	Tysk.	V.
	10 — 12.	Religion.	V.
	12 — 2.	Historie.	V.
4.	11 — 1.	Engelsk.	X.
3.	1 — 3.	Geografi.	X.
2.	11 — 1.	Historie.	I.
1.	10 — 12.	Dansk.	II.

Klasseværelserne III, IV, V, S (Salen) ere paa første Sal, I og II paa tredje Sal, de øvrige paa anden Sal.

I det næste Skoleaar ville følgende Bøger blive brugte:

Første Fællesklasse (Forberedelsesklassen).

Neves ABC, 2den Udg.

Anden Fællesklasse.

Neves danske Læsebog, 2den Udg. Erslevs Danmarkshistorie. Balslevs Bibelhistorie.

Tredie Fællesklasse.

Luthers lille Katechismus. Balslevs Bibelhistorie. Psalmebog. Funch, Røgind og Warburg: dansk Læsebog. Listovs Ledetraad, 1ste Afd. 9de Udg. Erslevs Danmarkshistorie. Erslevs Geografi med Billeder, (nyeste Udgave). Erslevs mindre Atlas. Chr. Hansens Regnebog, 1ste Afd.

Fjerde Fællesklasse.

Luthers lille Katechismus. S. C. Müllers Skolebibel. Psalmebog. Funch, Røgind og Warburg: dansk Læsebog. Listovs Ledetraad, 2den Afd., (nyeste Udgave). Bloch: mindre Lærebog i Historien. Erslevs Geografi med Billeder, (nyeste Udgave). Erslevs Atlas. Lütken: Lærebog i Zoologi Nr. 3. N. N. Meier: Praktisk Regnebog I.

Femte Fællesklasse.

Balslevs Katechismus. Angers Bibelhistorie (nyeste Udg.). Psalmebog. Bondesen, Dorph og Vilstrup: dansk Læsebog I. Listovs Ledetraad, 2den Afd. og 3die Afd. (nyeste Udgave). Bloch: mindre Lærebog i Historien. Erslevs Geografi Nr. 4. Erslevs Atlas. Kaper og Simonsen: tysk Læsebog for Begyndere. Kapers kortfattede tyske Sproglære. Lütken: Lærebog i Zoologi Nr. 3. N. N. Meier: Praktisk Regnebog II.

Sjette Fællesklasse.

Balslevs Katechismus. Angers Bibelhistorie (nyeste Udg.). Psalmebog. Agerskov, Nørregaard og Strøm: dansk Læsebog III. Bojesens danske Grammatik. Kaper: tysk Læsebog for Melleml. Kaper: tyske Stiløvelser for Begyndere. Kaper: Kortfattet tysk Sproglære. Bloch: Lærebog i Historien for Realskoler, 1ste Del. Erslevs Geografi Nr. 4. Erslevs Atlas. Strøm: Begyndelsesgrundene af Plantelæren. Listovs Ledetraad, 2den Afd. Listovs Læsestykker og Stiløvelser, 1ste Afd. Tillæg til Listovs Ledetraad, 2den Afd. Plotz: Syllabaire français. N. N. Meier: Praktisk Regnebog II.

Første stud. og Realklasse.

Balslevs Katechismus. Angers Bibelhistorie, (nyeste Udg.). Psalmebog. Agerskov, Nørregaard og Strøm: dansk Læsebog IV. Bojesen: dansk

Sproglære. Listovs Læsestykker, 2den Afd. med tilhørende Glossarium. Rosing: kortfattet engelsk Formlære. Rocherolles: secondes lectures enfantines. Kaper: tysk Læsebog for Mellemkl. Kaper: tyske Stiløvelser for Begyndere. Kaper: Kortfattet tysk Sproglære. Bloch: Lærebog i Historien for Realskoler, 1ste Del. Erslevs historiske Atlas. Erslevs Geografi Nr. 2. Erslevs Atlas. Lütken: Lærebog i Zoologien Nr. 2. Jul. Petersen: Arithmetik og Algebra. Den studerende Afd.: Forchhammers latinske Læsebog. Madvigs lat. Grammatik. Realafd.: Tillæg til Listovs Ledetraad, 2den Afd. A. Larsen: dansk-engelsk Ordbog. — Hele Klassen: Det nye Testamente.

Anden stud. og Realkasse.

Balslevs Katechismus. Angers Bibelhistorie (nyeste Udgave). Psalmebog. Det nye Testamente. Winkel-Horn og Borchsenius: dansk Læsebog, 2den Udgave. Bojesen: dansk Sproglære. Kaper: tysk Læsebog for Mellemklasser. Kaper: kortfattet tysk Sproglære. Kaper: tyske Stiløvelser for Begyndere. Listov: engelske Læsestykker, 2den Afd. Rosing: kortfattet engelsk Formlære. Rocherolles: Sec. lectures enfantines. Jungs franske Grammatik. Michelsen: franske Stiløvelser. Bloch: Lærebog i Historien for Realskoler, 1ste og 2den Del. Erslevs historiske Atlas. Erslevs Geografi Nr. 2. Lütken: Lærebog i Zoologien Nr. 2. Jul. Petersen: Arithmetik og Algebra. Jul. Petersen: Geometri (nyeste Udg.). Den studerende Afd.: Madvigs Grammatik. Iversens lat. Stiløvelser. Realafd.: Tillæg til Listovs Ledetraad, 2den Afd.

Tredie stud. og Realklasse.

Winkel-Horn og Borchsenius: dansk Læsebog. Kaper og Simonsen: tysk Læsebog for de højere Klasser. Kortfattet tysk Sproglære ved Kaper. Kaper: tyske Stiløvelser for Mellemklasser. Pio: Fransk Læsebog for Mellemkl. Michelsen: franske Stiløvelser. Jungs franske Grammatik. Bloch: Lærebog i Historien for Realskoler, 1ste og 2den Del. Erslevs historiske Atlas. Erslevs Geografi Nr. 2. Strøm: Begyndelsesgr. af Plantelæren. Jul. Petersens Arithmetik og Algebra. Jul. Petersens Geometri. Den studerende Afd.: Cæsars Gallerkrig, Whittes Udgave. Madvigs latinske Grammatik. Iversens latinske Stiløvelser. Berg: græsk Formlære. Berg: Forskole. Realafd.: Listov: engelske Læsestykker, 2den Afd. Listov: Udvalg af engelske Forfatteres Skrifter, 1ste Hefte. A. Boysen: Engelske Digte. Rosing: kortfattet engelsk Formlære.

Fjerde stud. og Realklasse.

Winkel-Horn og Borchsenius: dansk Læsebog. Kaper og Simonsen: tysk Læsebog for de højere Klasser. Kaper: tyske Stiløvelser for de højere Klasser. Kortfattet tysk Sproglære ved Kaper. Mérimée: Colomba. Jungs franske Grammatik. Michelsens franske Stiløvelser II. Bloch:

Lærebog i Historien, 1ste og 2den Del. Erslevs historiske Atlas. Erslevs Geografi Nr. 2. Lütken: Lærebog i Zoologi, Nr. 2. Strøm: mindre Lærebog i Botanik. Jul. Petersens Arithmetik og Geometri. Houëls Logarithmetabel. Den studerende Afd. Cæsars Gallerkrig, Whittes Udgave. Madvigs Udvalg af Ciceros Taler. Blochs Udvalg af Ovids Metamorphoser, 1ste Hefte. Iversens latinske Stiløvelser. Madvigs Grammatik. Xenophons Anabasis, Bergs Udgave. Bergs græske Formlære. Realafd.: Listov: Udvalg af engelske Forfatteres Skrifter, 1ste og 2det Hefte. A. Boysen: Engelske Digte. Rosing: kortfattet engelsk Formlære. Lorenz: kortfattet Naturlære, 4de Udg.

Den maanedlige Skolebetaling er:

1ste Fællesklasse (Forberedelsesklassen) . . .	6 Kroner
2den —	9 —
3die —	10 —
4de —	11 —
5te } —	12 —
6te }	
1ste } stud. og Realklasse	14 —
2den }	
3die } stud. og Realklasse	16 —
4de }	
5te } stud. Klasse	18 —
6te }	

Af Brødre, der samtidig besøge Skolen, betaler den ældste fuldt ud, den 2den og 3die Broder hver 2 Kr. under fuld Betaling; den 4de betaler intet.

Til Brændsel og Inventarium betales af hver Discipel 4 Kr. om Aaret, 2 Kr. i November, 2 Kr. i Februar.

For nye Disciple betales 4 Kr. i Indskrivning.

Enhver Discipel, der indstiller sig til 4de Klasses Aarsprøve eller Realafgangsprøven, betaler 20 Kr. For Afgangsprøven for studerende betales intet af de Disciple, der have bestaaet 4de Klasses Aarsprøve her ved Skolen; ellers betales 20 Kr.

